

ЛОКАЛНИ ПЛАН
УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КЛАДОВО
2020. – 2030.

Кладово, 2020.године

САДРЖАЈ

УВОД	3
1. СТРАТЕГИЈА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	4
2. ЦИЉЕВИ ПЛАНА	10
3. ТЕРИТОРИЈА ОПШТИНЕ КЛАДОВО	24
3.1 ПОСЛОВАЊЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА "КОМУНАЛАЦ" КЛАДОВО	26
4. ПЛАН РАДА СЛУЖБИ ЈП „ КОМУНАЛАЦ" КЛАДОВО	28
5. МОГУЋИ УТИЦАЈИ ПЛАНИРАНОГ КОМПЛЕКСА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	36
6. ПРОЦЕНА РИЗИКА И ОПАСНОСТИ У СЛУЧАЈУ НАСТАНКА УДЕСА СА МЕРАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	41
7. АКЦИОНИ ПЛАН	46
8. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ПЕРИОДУ ОД 2020. ДО 2024. ГОДИНЕ	47
9. СОЦИО–ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ	52
10. МОНИТОРИНГ	53
11. ЗАКЉУЧАК	54
12. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ ПЛАНА	55

На основу члана 13. 14., и 20. Закона о управљању отпадом („Сл. Гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон), и члана 40. став 28. Статута Општине Кладово („ Службени лист општине Кладово“ број: 3/2019), Скупштина општине Кладово, на седници одржаној дана 05. 10. 2020. године, донела је Локални план управљања отпадом, следеће садржине:

УВОД

У смислу члана 12.,13. и 14. Закона о управљању отпадом, планови управљања отпадом доносе се за период од 10 година, а поново се разматрају сваких пет година и по потреби ревидирају и доносе за наредних 10 година.

Скупштина општине Кладово је донела Одлуку о приступању изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Кладово (Сл.лист општине Кладово, број:4/2020) од 16.07.2020.године, којом је прописано да се приступа изради Плана управљања отпадом на територији општине Кладово за период од 2020-2030.године. План ће нам помоћи да:

- Унапредимо рад ЈП „ Комуналац" Кладово,
- Дефинишемо и спознамо нашу постојећу и важећу праксу у управљању отпадом ,
- Идентификујемо проблеме и мањкавости у садашњем систему,
- Идентификујемо могућности за побољшање постојећег система,
- Поставимо приоритете у потребним акцијама у циљу решавања проблема и увођења побољшања,
- Измеримо напредак при увођењу побољшања,
- Идентификујемо потребне ресурсе за изградњу буџета и редослед спровођења активности у складу са финансијским могућностима,
- Ревидирамо и модификујемо приоритете након доношења плана,
- Предложимо највиши ниво заштите здравља грађана и заштите животне средине .

План управљања отпадом превасходно третира кућни отпад, но планом се такође обрађује и опасан отпад, кога такође има у нашој општини. На овом степену економског развоја у општинама у Србији, није могуће развити потпуни интегрисани систем управљања отпадом, како је предложен Националном стратегијом за управљање отпадом, али без обзира на наведено, могуће је укључити читав низ мера у циљу побољшања система управљања отпадом у општини.

Препознато је да постоји потреба за успостављање интегрисаног система у сакупљању и коришћењу правих података о стању отпада, да би се могли решити многи захтеви у циљу побољшања управљања отпадом. Важан елемент у стварању плана управљања отпадом је укључивање свих заинтересованих учесника:

- Локална власт преко ЈП „Комуналац" Кладово, Савета месних заједница и инспекцијских служби,
- Школство,
- Јавност,
- Мала и средња индустријска предузећа,
- Индустрија,
- Приватни рециклери Планом управљања отпадом, ће успоставити шире сагледавање управљања отпадом у целој општини.

Оно што је важно, не треба га сагледавати као изолован план у општини, већ га треба посматрати као погонску силу и као један од неопходних планова који доприноси подизању свести становника, одрживом развоју општине и економском бољитку. План управљања отпадом у општини Кладово и неколико других докумената о политици развоја и других иницијатива међусобно утичу једни на друге.

Овај план ће имати кључну улогу у интеграцији развојних програма, стратегија и других планова који су донети од стране локалне самоуправе. Наш План управљања отпадом ће подржати и предлоге за побољшање управљања отпадом у циљу добијања кредита. План ће помоћи нашој општини да побољша управљање отпадом успостављањем система превенције настајања отпада, поновног коришћења материјала, рециклаже, сакупљања опасног кућног отпада и сл.

1. СТРАТЕГИЈА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Дугорочна стратегија Републике у области заштите животне средине је да побољша квалитет живота становништва омогућавајући жељене услове и очување природне животне средине засноване на одрживом управљању животном средином. Влада Републике Србије је 4. јула 2003. године усвојила Националну Стратегију управљања отпадом која је први интегрални документ за управљање отпадом усаглашен са принципима Европске политике управљања отпадом. Циљ Националне стратегије је да развије оквир који ће омогућити да управљање отпадом у нашој земљи, дугорочно гледано, достигне европске стандарде. У наредној фази Национална стратегија мора бити подржана већим бројем имплементацијских планова за сакупљање, транспорт, третман и одлагање контролисаних отпада. Национална стратегија управљања отпадом представља базни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом којим се дефинишу циљеви, принципи и опције управљања отпадом, стратешки правци и приоритетне активности на њиховој имплементацији, законодавноправним активностима и институционалном јачању.

Кључни принципи дефинисани у Националној стратегији морају се узети у обзир при установљавању одрживе сутрашњице за управљање отпадом. Увођењем основних принципа у управљање отпадом датих у Стратегији, на пример, примена принципа превенције, принципа одвојеног сакупљања отпадних материјала, принципа неутрализације опасног отпада, принципа загађивач плаћа, успостављање хијерархије у управљању отпадом, принципа регионалног приступа одлагању отпада и рехабилитације постојећих депонија и сметлишта, довешће до увођења основних принципа применљивих у ЕУ и заштитиће животну средину и долазеће генерације.

Хијерархија отпада омогућава теоријски оквир унутар којег се успостављају најпожељније опције управљања отпадом. Постојећа пракса управљања отпадом је обрнута у односу на хијерархију. Циљеви одрживог управљања отпадом подразумевају минимизирање количине произведеног отпада на извору, а тиме и удео количине отпада који се може поново употребити, рециклирати и искористити. Удео отпада који се одлаже на депонију треба смањивати.

У циљу успостављања ових принципа, Национална стратегија управљања отпадом у Србији утврђује регионалне процесе који укључују стварање 29 региона за управљање отпадом. Стратегија је усвојена као основни механизам за развој одрживог управљања отпадом. Важно је нагласити да је Национална стратегија управљања отпадом документ који препоручује , а не обавезује на одређена техничка решења , технолошке поступке, локалитете и концепције.

1.1. Циљеви Националне стратегије управљања отпадом

Стратешки циљеви управљања отпадом:

Одређују основну оријентацију управљања отпадом за наредни период, као резултат развоја економије, индустрије и пољопривреде;

Одређују основну оријентацију управљања отпадом на бази стратешких планова ЕУ;

Одређују хијерархију могућих опција управљања отпадом;

Усмерава активности у хармонизацији законодавства која је, услед тржишних захтева, неизбежна у процесу приближавања законодавству ЕУ;

Идентификује одговорности за отпад и значај и улогу власничког усмеравања капитала;

Успоставља циљеве управљања отпадом за краткорочни и дугорочни период;

Одређује улогу и задатке појединим друштвеним факторима.

Посебни циљеви у управљању отпадом су:

Рационално коришћење сировина и енергије и употреба алтернативних горива из отпада;
Смањење опасности од депонованог отпада за будуће генерације;
Ангажовање домаћег знања и домаћих економских потенцијала у успостављању система управљања отпадом;
Имплементација ефикасне административне и професионалне организације;
Осигурање стабилних финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима загађивач плаћа и/или корисник плаћа;
Имплементација информационог система који покрива све токове, количине и локације отпада, постројења за третман, прераду и искоришћење материјала из отпада и постројења за одлагање отпада;
Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада;
Успостављање стандарда за третман отпада;
Смањење, поновно коришћење, рециклажа и регенерација отпада;
Смањење опасности од отпада, применом најбољих расположивих техника и супституцијом хемикалија који представљају ризик по животну средину и здравље људи;
Развијање јавне свести на свим нивоима друштва у односу на проблематику отпада;
Одрживо управљање отпадом.

Имплементацијом стратегије постиже се:

Заштита и унапређење квалитета животне средине у целини и стања њених чиниоца;
Заштита здравља људи;
Заштита изворишта питке воде;
Успостављање принципа одрживог развоја и даља интеграција бриге о животној средини у секторске политике;
Побољшање образовања о заштити животне средине и развијање јавне свести;
Примена економских принципа и развој економских приступа у све планове и циљеве заштите животне средине.

1.2. Кључни принципи управљања отпадом

Приликом успостављања и имплементације стратегије управљања отпадом морају се узети у обзир кључни принципи. То су:

Принцип одрживог развоја
Принцип близине и регионални приступ управљању отпадом
Принцип предострожности
Принцип загађивач плаћа
Принцип хијерархије у управљању отпадом
Принцип примене најпрактичнијих опција за животну средину
Принцип одговорности произвођача.

Принцип одрживог развоја - Термин одрживи развој је развој који се одвија на начин да испуњава потребе садашњих генерација без угрожавања могућности будућих генерација да остварују своје сопствене потребе. Један од основа одрживог управљања природним вредностима и заштите и унапређивања животне средине је смањење, поновно коришћење, рециклажа и регенерација отпада. Одрживо управљање отпадом значи ефикасније коришћење ресурса, смањење количине произведеног отпада и када је отпад већ произведен, поступање са њим на такав начин да то допринесе циљевима одрживог развоја.

Принцип близине - значи да отпад треба третирати или одложити што је могуће ближе тачки његовог настајања. Приликом избора локација постројења за третман и локације за одлагање, треба поштовати принцип близине у циљу спречавања нежељеног утицаја транспорта отпада на животну средину. Регионално управљање отпадом подразумева да одређене регије треба да развију своје стратешке планове за управљање отпадом, узимајући у обзир законодавство ЕУ, на бази политике и принципа управљања отпадом на националном нивоу. Важно је истаћи да регион у овом контексту не означава административну целину, већ интересно повезану групу општина које у решавању проблема управљања отпадом проналазе заједничке циљеве дугорочне сарадње.

Принцип предострожности

Принцип предострожности значи да “уколико постоји могућност озбиљне или неповратне штете, недостатак пуне научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера за спречавање деградације животне средине”.

Принцип загађивач плаћа

Принцип загађивач плаћа значи да загађивач мора да сноси пуне трошкове последица својих акција. Потенцијални трошкови третмана и одлагања отпада се морају рефлектовати у цени производа и наплатама везаним за управљање отпада.

Принцип хијерархије управљања отпадом

Хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом:

Превенција стварања отпада и редукација - минимизација коришћења ресурса и смањење количина и/или опасних карактеристика генерисаног отпада

Поновна употреба - поновно коришћење производа за исту или другу намену

Рециклажа - поновни третман отпада ради коришћења као сировине у производњи истог или различитог производа

Искоришћење - искоришћење вредности отпада кроз компостирање, производњу/поврат енергије и друге технологије

Одлагање отпада - уколико не постоји друго одговарајуће решење, одлагање отпада депоновањем или спаљивањем без искоришћења енергије.

Принципе треба разматрати повезано са другим принципима, као што је принцип најпрактичнијих опција за животну средину.

Остали принципи - Поред наведених принципа, за развој и имплементацију ове стратегије, неопходно је узети у обзир следеће:

Принцип примене најпрактичнијих опција за животну средину

Принцип одговорности произвођача

Постизање и одржавање ефективне равнотеже између економског развоја и заштите животне средине

Стварање отвореног и флексибилног тржишта за услуге управљања отпадом

Обезбеђење имплементације стратегије

Увек кад је могуће, користити економске инструменте, пре него правне, у циљу иницирања и подстицања промена које су у складу са овим стратешким циљевима.

1.3. Опције управљања отпадом

Концепт хијерархије управљања отпадом указује да је најнеефективније решење за животну средину смањење стварања отпада. Међутим, тамо где даље смањење није практично применљиво, производи и материјали могу бити искоришћени поново, било за исту или другу намену. Уколико та могућност не постоји, отпад се даље може искористити кроз рециклажу или компостирање, или кроз добијање енергије. Само ако ни једна од претходних опција не даје одговарајуће решење отпад треба одложити на депонију.

Смањење отпада на извору

Смањење отпада тј. редукација на извору мора бити осмишљена у фази пројектовања, преко израде, паковања, до транспорта и пласмана производа. Потрошачи такође треба да активно учествују у редукацији отпада куповином производа са мање амбалаже. Влада треба да буде носилац политике редукације отпада.

Поновна употреба

Неки производи су специфично дизајнирани да буду коришћени више пута. Увођењем прописа о амбалажи у ЕУ, постоји подстицај произвођачима да размотре примену амбалаже за вишеструку употребу. Поновним коришћењем производа смањују се трошкови за произвођаче и потрошаче, штеди се енергија и сировине и смањују трошкови одлагања.

Веома је важан број поновних употреба, односно оцена животног циклуса производа.

Рециклажа

Рециклажом се остварују изузетно значајни технички, еколошки и економски ефекти: смањење количина индустријског и комуналног отпада који се мора одложити на депоније, смањење утрошка базних сировина, уштеда енергије, продужење века коришћења постојећих депонија, значајно успоравање процеса исцрпљивања природних ресурса итд.

Компостирање

Компостирање је брзо, али делимично, разлагање влажне, чврсте органске материје, отпада од хране, баштенског отпада, папира, картона, помоћу аеробних микроорганизама и под контролисаним условима. Као производ добија се користан материјал, сличан хумусу, који нема непријатан мирис и који се може користити као средство за кондиционирање земљишта или као ђубриво.

Обзиром на Директиву о депонијама ЕУ и забрану одлагања биодеградабилног отпада на депоније, компостирање је добило на значају као алтернативна опција третмана биодеградабилног отпада.

Анаеробна дигестија - Разлагање органског дела чврстог отпада у гасове са високим уделом метана може се остварити путем анаеробног разлагања или анаеробне ферментације. Процесом разлагања настају биогаз, компост и вода.

Остали системи третмана отпада

Националном стратегијом управљања отпадом сагледане су и друге опције третмана отпада из реда нових технологија и то:

- инсинерација,
- пиролиза,
- гасификација,
- плазма процес итд.

Одлагање отпада на депоније - Санитарне депоније представљају санитарно-технички уређен простор за одлагање отпада где се одређеним технолошким поступцима отпад компактира до најмање практичне запремине и покрива слојем инертног материјала. Депоновање отпада на санитарној депонији укључује низ различитих поступака и активности тј. на депонији мора да постоји вага за мерење количине отпада, лабораторија са основном опремом, дренажни систем за прикупљање, контролу и третман процедурних вода, систем сакупљања и третман депонијског гаса, одговарајућа подлога и др. На депонији се одлаже отпад који настаје на јавним површинама, у домаћинствима, у процесу производње, у промету или употреби, а који нема својства опасних материја и не може се рационално користити као индустријска сировина или енергетско гориво.

1.4. Систем сакупљања отпада

Систем сакупљања обухвата контејнере за отпад, опрему и возила за примарно и секундарно сакупљање, организацију и стварање тимова радника за сакупљање. **Трансфер станице** Изградњом регионалних санитарних депонија и постројења за третман отпада, јавља се и потреба за трансфер станицама које ће омогућити економичан превоз отпада на већим удаљеностима, од локације стварања до дестинације одлагања. Најподесније локације за градњу трансфер станица могу бити службене депоније, затворена сметлишта и сл., с обзиром да транспортне руте већ постоје и да за њих постоје урбанистичке и грађевинске дозволе које се односе на управљање отпадом.

Рециклажни центри

Успостављање система рециклаже у Србији ће се базирати на стварању центара за рециклажу. Увођењем интегралног управљања општинским отпадом у Србији, многобројне општине ће наћи интерес у изградњи регионалног система управљања отпадом и успостављању регионалних организација за управљање отпадом. Интенција је да ће регионалне организације за управљање отпадом успоставити шеме за раздвајање на месту настајања и раздвојено сакупљање рециклабилних компоненти.

Региони за управљање отпадом

Метод коначног одлагања некорисног и неопасног чврстог комуналног отпада је одлагање на регионалне санитарне депоније у комбинацији са трансфер станицама и рециклажним центрима. Формирање региона у функцији изградње регионалних депонија и мреже трансфер станица зависи од више фактора, у првом реду од величине и структуре општина и од саобраћајне повезаности унутар региона, као хипотетичке основе за испитивање осталих карактеристика и параметара који су од значаја за вредновање повољности одређених простора за лоцирање регионалних депонија и установљавање комплементарних садржаја.

Регионалне санитарне депоније

Резултати досадашњих анализа простора Србије, полазећи од постављених региона и анализе кључних карактеристика простора Србије, показују да је могуће изградњом 29 регионалних депонија и 44 трансфер станица формирати рационалну мрежу за сакупљање, транспорт и одлагање општинског чврстог отпада.

Анализа функционално-просторних и других карактеристика простора вршена је кроз седам група карактеристика: насеља и саобраћајна мрежа, заштићена подручја, подаци о водама, подаци о рељефу, педолошке карактеристике и размештај шума, подаци о геологији, геоморфологији и инжењерско-геолошки подаци, климатске карактеристике и посебне карактеристике (до сада предузете активности на изградњи санитарне депоније, постојање деградираних терена и постојање расположивог простора). Постојеће локације за одлагање отпада на територији Републике Србије могу се поделити у 4 категорије, што је приказано у Табели број 11

Табела број 1.1 - Категоризација локација депоновања

Категорија	Карактеристике
К 1	Велике санитарне депоније са потпуном опремом (дренажни системи и подлога са фолијом, системи за мониторинг и контролу филтрата и гаса на депонији) Нови Пазар (није довршена), Смедеревска Паланка са Великом Планом (започета изградња, али није довршена), Врање (изграђена али нема Анализу утицаја на животну средину), Аранђеловац (започета изградња, али није довршена), Сремска Митровица (у изградњи), Крагујевац (започети радови)
К 2	Званичне депоније које се могу користити у дужем временском периоду под условом да се изврши санација и уређење депоније према ЕУ стандардима Београд, Суботица, Зрењанин, Трстеник, Крушевац, Сомбор, Нови Сад Неке од ових локација имају неке карактеристике депонија ЕУ (нпр. дренажни систем, разуман приступни пут, капија и пријемни објекат итд.)
К 3	Званичне депоније - сметлишта које се још могу користити у периоду до 5 година, под условом да се претходно изврши санација са минималним мерама заштите Младеновац, Лазаревац, Бачка Топола, Нова Црња, Нови Бечеј, Сечањ, Ада, Кањижа, Нови Кнежевац, Апатин, Кула, Озаци, Бачки Петровац, Беочин, Врбас, Планишће, Жабал, Инђија, Стара Пазова, Шид, Владимирци, Крупањ, Лозница, Љиг, Велика Плана, Велико Градиште, Жагубица, Петровац, Пожаревац, Аранђеловац, Крагујевац, Лапово, Рача, Топола, Деспотовац, Јагодина, Рековац, Свилајнац, Бор, Неготин , Зајечар, Александровац, Брус, Варварин, Тићевац, Бабушница, Димитровград, Прибој, Рашка, Сурдулица, Ниш
К 4	Званичне депоније - сметлишта које не испуњавају ни минималне мере заштите, које су попуњене и које одмах треба санирати, затворити и рекултивисати Барајево, Сопот, Обреновац, Житиште, Сента, Ковин, Кикинда, Панчево, Бела Црква, Вршац, Алибунар, Ковачица, Опово, Бачка Паланка, Бечеј, Чуруг (општина Жабал), Ћурђево (општина Жабал), Србобран, Темерин, Тител, Ириг, Врдник (општина Ириг), Пећинци, Рума, Сремска Митровица, Богатић, Коцељева, Љубовија, Шабац, Мали Зворник, Ваљево, Лајковац, Осечина, Уб, Смедерево, Смедеревска Паланка, Голубац, Кучево, Баточина, Ћуприја, Параћин, Кладово, Мајданпек, Доњи Милановац (општина Мајданпек), Бољевац, Књажевац, Соко Бања, Алексинац, Дољевац, Ражањ, Сврљиг, Блаце, Куршумлија, Прокупље, Бела Паланка, Пирот, Власотинце, Лебане, Медвеђа, Босилеград, Бујановац, Владичин Хан, Прешево, Сурдулица, Трговиште, Ариље, Бајина Башта, Пожега, Сјеница, Ужице, Чајетина, Горњи Милановац, Лучани, Чачак, Ивањица, Тутин, Краљево

Националном стратегијом је предвиђена изградња мрежа санитарних депонија, трансфер станица и рециклажних центара, што је приказано у Табелама 1.2,.

Табела број 1. 2 - Мрежа рециклажних центара

Број региона	Обухваћене општине	Број становн.	Отпад тона/дан
РЕЦ 1	Сомбор, Апатин, Кула, Оџаци, Суботица, Б.Топола, Мали Иђош, Србобран, Врбас	461.458	295,34
РЕЦ 2	Кикинда, Кањижа, Н.Кнежевац, Чока, Сента, Ада, Бечеј, Н.Бечеј, Нова Црња	246.037	157,46
РЕЦ 3	Нови Сад, Темерин, Жабаљ, С.Карловци, Беочин, Б.Петровац, Б.Паланка, Бач	470.314	301,00
РЕЦ 4	Зрењанин, Житиште, Сечањ, Ковачица, Опово, Тител	241.720	154,70
РЕЦ 5	С.Митровица, Шид, Ириг, Рума, Пећинци, Шабац, Богатић, Владимирци, Лозница, Крупањ, М.Зворник	531.927	328,94
РЕЦ 6	Земун, Н.Београд, С.Пазова, Инђија, Звездара, Вождовац, Раковица, Чукарица, Гроцка	1.077.561	689,64
РЕЦ 7	Панчево, Палилула, Стари Град, Врачар, Савски Венац, Вршац, Пландиште, Алибунар, Бела Црква	547.848	350,62
РЕЦ 8	Смедерево, Пожаревац, Ковин, В.Градиште, Голубац, М.Црниће, Петровац, Жабари, С.Паланка, Рача, В.Плана, Свилајнац, Младеновац, Сопот	488.832	312,75
РЕЦ 9	Ваљево, Косјерић, Мионица, Уб, Коцељева, Осечина, Љубовија, Лазаревац, Љиг, Аранђеловац, Барајево, Обреновац, Лајковац	440.058	281,62
РЕЦ 10	Неготин, Мајданпек, Кладово, Кучево, Бор, Жагубица, Бољевац, Зајечар, Сокобања, Књажевац	316.769	202,73
РЕЦ 11	Ужице, Бајина Башта, Пожега, Ариље, Ивањица, Чајетина, Чачак, Краљево, Г.Милановац, Лучани	526.206	336,76
РЕЦ 12	Крагујевац, Топола, Кнић, Рековац, Јагодина, Ђуприја, Параћин, Ражањ, Деспотовац	450.838	288,54
РЕЦ 13	Прибој, Пријепоље, Н.Варош, Нови Пазар, Рашка, Тутин, Сјеница	321.025	205,46
РЕЦ 14	Крушевац, Ђићевац, Варварин, Трстеник, Врњачка Бања, Брус, Александровац	285.428	182,67
РЕЦ 15	Ниш, Гаџин Хан, Сврљиг, Алексинац, Меровина, Дољевац, Прокупље, Житорађа, Куршумлија, Блаце	494.054	316,20
РЕЦ 16	Пирот, Димитровград, Бела Паланка, Бабушница	105.938	67,80
РЕЦ 17	Лесковац, Лебане, Бојник, Медвеђа, Власотинце, Црна Трава, Врање, Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево	468.165	299,62

2. ЦИЉЕВИ ПЛАНА

Циљеви Плана управљања отпадом су да се минимизира утицај отпада на животну средину и да се побољша ефикасност коришћења ресурса на територији општине Кладово.

Кључни циљ Плана управљања отпадом је да допринесе одрживом развоју општине Кладово кроз развој система за управљање отпадом који ће контролисати стварање отпада, смањити утицај генерисаног отпада на животну средину, побољшати ефикасност ресурса, стимулисати инвеститоре, повећати економске могућности које настају из отпада и омогућити правилно одлагање отпада.

Специфични циљеви који подржавају кључни циљ:

- Развити принципе и план за развој у управљању отпадом и достићи садашње и будуће законске захтеве и циљеве Националне стратегије управљања отпадом у Србији
- Обезбедити да се систем управљања отпадом развије у складу са најприхватљивијим опцијама за животну средину које укључују принципе одрживог развоја и интегралног управљања отпадом
- Обезбедити довољно флексибилности у плану ради могућности примене нових технологија за третман отпада ради осигурања оптималног искоришћења
- Повећати ефикасност услуга
- Увести стандарде за одлагање којим би се унапредило здравље грађана
- Проширити услуге на подручја која нису обухваћена системом прикупљања отпада
- Обезбедити да планирање отпада пружи јасан, транспарентан и информативан приступ заинтересованим странама
- Подизање јавне свести становништва за будуће изазове у спровођењу плана управљања отпадом.

2.1. Правни оквир

2.1.1. Одговорности у управљању отпадом

Одговорности и надлежности у управљању комуналним отпадом подељене су између Републике, покрајине и локалне самоуправе, с тим што је Република одговорна за доношење закона и подзаконских прописа, а локална самоуправа је одговорна за спровођење закона и уређује и обезбеђује услове за обављање и развој делатности управљања комуналним отпадом.

Учесници у доношењу и спровођењу закона и других прописа су:

- Влада Републике Србије;
- Министарства;
- Аутономна покрајина;
- Републичка Агенција за рециклажу;
- Јединица локалне самоуправе;
- Овлашћена лабораторија за карактеризацију отпада.

1. Влада Републике Србије одговорна је за:

- Вођење политике Републике Србије,
- извршавање закона,
- других прописа и општих аката које доноси Народна скупштина;
- Доношење уредби, одлука и осталих аката неопходних за примењивање закона;
- Предлагање развојног плана, просторног плана, буџета и годишњег биланса;
- Предлагање закона, других прописа и општих аката;
- Одређивање принципа унутрашње организације министарстава, агенција и посебних управних организација.

2. Министарства Републике Србије одговорна су за:

- Припрему закона и других прописа;
- Планове и програме из оквира права и дужности Републике;
- Извршавање закона и других прописа, њихово спровођење, старање о развоју и примени програма и планова;
- Одлучивање и решавање о питањима из области за коју су надлежни (дозволе, одобрења, сагласности, мишљења).

- Министарство заштите животне средине:

- Развија и предлаже Стратегију управљања отпадом Влади Републике Србије;
- Припрема прописе и техничке стандарде;
- Издаје дозволе прописане законом и води одговарајуће регистре; координира послове управљања отпадом од значаја за Републику и прати стање;
- Усваја планове управљања отпадом за више општина;
- Врши функције у складу са међународним уговорима и споразумима;
- Издаје дозволе за увоз, извоз и транзит отпада;

- Агенција за заштиту животне средине у саставу Министарства заштите животне средине је одговорна за:

- Обезбеђење спровођења система и основа заштите и унапређивања животне средине и одрживо коришћење природних богатстава;
- Припремање стратешких докумената, планова и програма, управљање хемикалијама, опасним и штетним материјама и отпадом, укључујући производњу и промет отрова и прекогранично кретање отпада;
- Успостављање и развој информационог система, као и инспекцијски надзор и др;

3. Аутономна покрајина је, у складу са Законом о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине Војводине, надлежна да у области заштите и унапређења животне средине:

- Доноси програм заштите и развоја животне средине на територији аутономне покрајине и утврђује мере за његово спровођење у сагласности са основним циљевима одређеним на републичком нивоу;
- Уређује поједина питања заштите, унапређивања животне средине од интереса за аутономну покрајину;
- Обезбеђује праћење стања чинилаца животне средине и овлашћује стручне организације за обављање тих послова на територији аутономне покрајине;
- Даје сагласност на анализу утицаја радова и објеката на животну средину, за објекте и радове за које грађевинску дозволу издаје надлежни орган аутономне покрајине;
- Образује информациони подсистем за заштиту и унапређење животне средине, као део јединственог информационог система Републике Србије;
- Врши управни надзор у свим областима заштите животне средине, осим у областима опасних материја и очувања биодиверзитета и предузима мере за отклањање незаконитости.

4. Агенција за рециклажу у области управљања отпадом обавља следеће послове:

- Праћење стања и контролу коришћења секундарних сировина;
- Истраживање тржишта секундарних сировина;
- Вођење података о расположивим и потребним количинама секундарних сировина и базе података о секундарним сировинама;
- Обезбеђује програме, студије и анализе техничко технолошких могућности коришћења секундарних сировина, могућности за лоцирање објеката за депоновање, складиштење и рециклажу; Карактеризацију и категоризацију отпадака;
- Давање мишљења о начину категоризације отпадака на секундарне сировине и комунални отпад;
- Увођење нових технологија и поступака за рециклажу Спроводи едукацију становништва о могућностима и начину рециклирања отпадака;

- Остварује сарадњу са домаћим и међународним стручним организацијама и експертима, као и специјализованим агенцијама.

5. Јединица локалне самоуправе је надлежна да у области управљања отпадом и заштите животне средине:

- Развија и доноси локални план управљања отпадом;
- Уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним отпадом на својој територији;
- Уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним отпадом;
- Даје мишљења у поступку издавања дозвола у складу са прописима;
- Учествује у доношењу одлука за изградњу постројења за третман и коначно одлагање опасног отпада;
- Врши и друге послове утврђене посебним законом.

Две или више општина могу заједнички обезбедити и спороводити управљање отпадом уколико је то њихов заједнички интерес.

6. Овлашћена лабораторија за карактеризацију отпада, као посебна стручна, служба одговорна је за узорковање, испитивање и анализу састава отпада и утврђивање карактеристика отпада (опасни/неопасни).

2.1.2. Национални прописи у области управљања отпадом

Законодавно-правни и институционални оквир заштите животне средине има своје упориште у Уставу Републике Србије којим се утврђује право грађана на здраву животну средину, као и дужност грађана да штите и унапређују животну средину у складу са законом. Управљање отпадом уређено је великим бројем прописа (преко 30), од којих је већину прописа донела Република Србија, а мањи број је донела СРЈ. Прописи који су донети у СРЈ примењују се као републички прописи до доношења нових, у складу са Уставном повељом и законом о њеном спровођењу. Важећим прописима је област управљања отпадом парцијално уређена (зависно од врсте и својстава отпада), прописане су мере заштите животне средине од штетног дејства отпада, а надлежност подељена између републичких органа и органа локалне самоуправе.

Нови законски оквир за заштиту животне средине уведен је у Републику Србију 2004. године Законом о заштити животне средине, Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, Законом о процени утицаја на животну средину и Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања. Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС" број 135/04) начелно уређује поједина питања управљања отпадом и упућује на уређивање ове области посебним законом о управљању отпадом. Основни закон у овој области је Закон о поступању са отпадним материјама ("Службени гласник РС", бр. 25/96, 26/96 и 101/05).

Овим законом уређује се поступање са отпадним материјама које се могу користити као секундарне сировине, начин њиховог прикупљања, услови прераде и складиштења, као и поступање са отпадним материјама које немају употребну вредност и не могу се користити као секундарне сировине. Један од значајнијих прописа, донет на основу овог закона је Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина ("Службени гласник РС", број 55/01) којим се прописују ближи услови и начин разврставања, паковања и чувања отпада - секундарних сировина које се могу користити непосредно или дорадом, односно прерадом, а потичу из технолошких процеса производње, рециклаже, прераде или регенерације отпадних материја, услуга, потрошње или других делатности.

Овај правилник садржи листе отпада и каталог отпада који су усаглашени са прописима ЕУ.

Постојећи прописи углавном нису усклађени са законодавством ЕУ, а такође, недостаје већи број подзаконских прописа како би област управљања отпадом била у целини регулисана. Важећи прописи у Републици Србији који регулишу управљање отпадом:

Општи прописи

1. Устав Републике Србије (“Службени гласник РС”, број 98/06). Чланом 74. Устава дефинисано је да свако има право на здраву животну средину и на благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању. Свако је дужан да чува и побољшава животну средину.
2. Закон о заштити животне средине (“Службени гласник РС”, број 135/04). Овим законом уређује се интегрални систем заштите животне средине којим се обезбеђује остваривање права човека на живот и развој у здравој животној средини у равнотежен однос привредног развоја и животне средине у Републици.
3. Уредба о врстама загађивања, критеријумима за обрачун накнаде за загађивање животне средине и обвезницима, висини и начину обрачунавања и плаћања накнаде (“Службени гласник РС”, број 113/05).
4. Уредба о мерилима и критеријумима за повраћај, ослобађање и смањење плаћања накнаде за загађивање животне средине (“Службени гласник РС”, број 113/05).
5. Правилник о методологији за израду интегралног катастра загађивача (“Службени гласник РС”, број 94/07), којим се прописује методологија за израду интегралног катастра загађивача, као и врста, начин, класификација и рокови достављања податка.
6. Закон о стратешкој процени утицаја (“Службени гласник РС”, број 135/04). Овим законом уређују се услови начин и поступак вршења процене утицаја одређених планова и програма на животну средину ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређења одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планова и програма, прекогранично обавештавање за пројекте који могу имати значајне утицаје на животну средину друге државе, надзор и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину.

Процена утицаја на животну средину

1. Закон о процени утицаја на животну средину (“Службени гласник РС”, број 135/04). Овим законом уређује се поступак процене утицаја на животну средину, садржај студије о процени утицаја на животну средину, учешће заинтересованих органа и организација и јавности.
2. Уредба о утврђивању пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 84/05);
3. Правилник о садржини захтева за одлучивање о потреби израде студије утицаја и садржају захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05);
4. Правилник о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05), којим се ближе прописује садржина студије о процени утицаја на животну средину.

Интегрисано спречавање и контрола загађења

1. Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (“Службени гласник РС”, број 135/04).
2. Овим законом уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе за постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине. 2. Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола (“Службени гласник РС”, број 84/05).
3. Уредба о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима (“Службени гласник РС”, број 84/05) 4. Уредба о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи (“Службени гласник РС”, број 84/05).

- **Опасне материје и отпад**

1. Закон о превозу опасних материја ("Службени лист СФРЈ", број 27/90, 45/90, Сл. лист. СРЈ, број 24/94, 28/96, 21/99, 44/99) којим се уређују услови под којима се врши превоз опасних материја и радње које су у вези са тим превозом.
2. Закон о промету експлозивних материја ("Службени лист СФРЈ", број 30/85, 6/89, 53/91, "Службени лист СРЈ", број 24/94).
3. Закон о производњи и промету отровних материја ("Службени лист СРЈ", број 15/95, 28/96, 37/02).
4. Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима ("Службени гласник СРС", број 44/77, 45/85, 18/89, "Службени гласник РС", број 53/93, 67/93, 48/94).
5. Закон о поступању са отпадним материјама ("Службени гласник РС", број 25/96). Закон даје основу за поступање са отпадним материјама . Дефинише отпадне материје као материјале који настају у обављању производње, услужне или друге делатности, предмете искључене из употребе и материје које настају у потрошњи а могу се или непосредно или уз одговарајућу дораду или прераду употребљавати као секундарне сировине.
6. Правилник о документацији која се подноси уз захтев за издавање дозволе за увоз, извоз и транзит отпада ("Службени лист СРЈ", број 69/99).
7. Правилник о критеријумима за одређивање локације и уређења депонија отпадних материја ("Службени гласник РС", број 54/92).
8. Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина ("Службени. гласник РС", број 55/01).
9. Уредба о превозу опасних материја у друмском и железничком саобраћају ("Службени. гласник РС", број 53/2002).
10. Правилник о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја ("Службени гласник РС", број 12/95).
11. Правилник о изградњи постројења за течни нафтни гас и о складиштењу и претакању течног нафтног гаса ("Службени лист СФРЈ", број 24/71).
12. Правилник о изградњи постројења за запаљиве течности и о складиштењу и претакању запаљивих течности ("Службени лист СФРЈ", број 20/71).
13. Правилник о изградњи станица за снабдевање горивом моторних возила и о складиштењу и претакању горива ("Службени лист СФРЈ", број 27/71).
14. Правилник о смештају и држању уља за ложење ("Службени лист СФРЈ", број 45/67).
15. Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС", број 23/94).

- **Заштита ваздуха**

1. Закон о хидрометеоролошким пословима од интереса за целу земљу ("Службени лист СФРЈ", број 18/88, 63/90).
2. Правилник о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података ("Службени.гласник РС", број 54/92, 30/99).
3. Правилник о граничним вредностима емисија, начину и роковима мерења и евидентирања података ("Службени гласник РС", број 30/97, 35/97).
4. Правилник о ближим условима које морају да испуњавају стручне организације које врше мерења емисије и имисије ("Службени. гласник РС", број 5/02).

- **Заштита од удеса**

1. Правилник о методологији за процену опасности од хемијског удеса и од загађивања животне средине, мерама припреме и мерама за отклањање последица ("Службени гласник РС", број 60/94).

- **Заштита природе**

1. Закон о националним парковима ("Службени гласник РС", број 39/93, 44/93, 53/93, 67/93, 48/94).

- **Други сродни закони и прописи који индиректно уређују управљање отпадом**

1. Закон о комуналним делатностима ("Службени гласник РС", број 16/97, 42/98) одређује комуналне делатности и уређује опште услове и начин њиховог обављања, омогућава организовање и обављање комуналних делатности за две или више општина, односно насеља, под условима утврђеним законом и споразумом скупштина тих општина.

2. Закон о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96) прописује водопривредне услове и водопривредну сагласност за одређене индустријске објекте из којих се испуштају отпадне воде, уређује обавезу изградње постројења за пречишћавање отпадних вода и објеката за одвођење и испуштање отпадних вода, укључујући индустријске и комуналне депоније.

3. Правилник о опасним материјама у водама ("Службени гласник Социјалистичке Републике Србије", број 31/82).

4. Правилник о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода ("Службени гласник Социјалистичке Републике Србије", број 47/83 и 13/84).

5. Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", број 49/92, 53/93, 67/93, 48/94, 46/95, 54/96, 14/00) уређује заштиту земљишта, као и услове за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина и одлагање јаловине, пепела и шљаке и других отпадних и опасних материја на пољопривредном земљишту и прописује обавезу рекултивације пољопривредног земљишта које је коришћено за одлагање јаловине, пепела и шљаке или других отпадних материја.

6. Закон о рударству ("Службени гласник РС", број 44/95, 85/05, 34/06).

7. Закон о геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", број 44/95, 101/05) уређује услове и начин извођења геолошких истраживања.

8. Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/03, 34/06) уређује услове и начин планирања и уређења простора, уређивања и коришћења грађевинског земљишта и изградње и употребе објеката.

9. Закон о просторном плану Републике Србије ("Службени гласник РС", број 13/96)

10. Закон о здравственој заштити животиња ("Сл. гласник РС", бр. 37/91, 0/92, 33/93, 52/93, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 52/96, 25/00) којим се прописују услови и начин нешкодљивог уклањања животињских лешева.

11. Правилник о начину нешкодљивог уклањања и искоришћавања животињских лешева ("Службени гласник СРС", број 7/81).

12. Правилник о условима које морају испуњавати објекти у којима се врши нешкодљив уклањање и прерада животињских лешева, кланичких конфиската и крви ("Службени гласник СРС", број 7/81).

13. Закон о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05).

14. Законом утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број 6/02) одређује надлежности аутономне покрајине, нарочито у областима у којима Република уређује систем, као што су области: културе, образовања, здравствене заштите, санитарног надзора, заштите и унапређење животне средине, урбанизма, грађевинарства, привреде и приватизације, рударства и енергетике, пољопривреде, шумарства и др.

15. Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 49/99, 27/01,100/3.68/05)

16. Закон о приватним предузетницима ("Сл.гласник СРС", бр.54/89, 9/90 и "Сл. гласник РС", бр.46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 35/02) уређује услове и поступак за почетак обављања одређених делатности за које предузетник прибавља одговарајуће доказе и документацију.

2.1.3. Законодавство ЕУ у области отпада

Европска унија има веома развијено законодавство у области заштите животне средине, посебно у области управљања чврстим отпадом. Политика управљања отпадом у ЕУ је заснована на Стратегији управљања отпадом и уграђена је у основну Директиву ЕУ о отпаду (Директиве 75/442/ЕЕЗ), Директиву о опасном отпаду (Директиве 91/689/ЕЕЗ), као и у Уредбу о транспорту отпада (Council regulation 259/93/ЕЕЗ). Све остале директиве које регулишу област управљања отпадом су усаглашене са поменутиим основним директивама. Као посебно важне, за област управљања отпадом се исказују директиве које се односе на издавање еколошких дозвола за постројења за рад, као и израду анализа утицаја на животну околину (ИРРС, ЕИА, итд.). ИРРС Директива директно је фокусирана на постројења за третман отпада као и регионална постројења за одлагање отпада с обзиром да су она на листи 30 постројења за које Европска Унија тражи посебно лиценцирање и евидентирање у Европском регистру посебно значајних постројења која имају утицај на животну средину .

Основне Директиве Европског законодавства које треба пренети у национално законодавство:

Директива Савета 75/442/ЕЕЗ о отпаду (Оквирна директива)

Директива представља основни правни акт који регулише управљање отпадом у ЕУ и уводи јединствен приступ управљању отпадом у ЕУ. Основа за ову Директиву је Стратегија ЕУ о отпаду. Од земаља чланица се захтева да установе интегралну и адекватну мрежу постројења за одлагање, узимајући у обзир најбоље расположиве технологије које не укључују превелике трошкове у складу са специфичним циљевима. Земље чланице треба да израде планове за управљање који покривају посебно врсте, количине и порекло отпада који треба третирати или одложити, опште техничке захтеве, све специјалне аранжмане који се односе на све специфичне отпаде, и одговарајуће локације и постројења за одлагање. Компаније или установе које третирају, складиште или одлажу отпад за друго лице, морају обезбедити овлашћење од надлежних органа које се односи посебно на врсте и количине отпада који треба да буде третиран, опште техничке захтеве и предострожности које треба да буду предузете. Принцип "загађивач плаћа" се примењује на одлагање отпада да би се осигурало да су трошкови одлагања отпада, створени од произвођача отпада или од власника отпада, који отпад носи на сакупљање или одлагање.

Системи за бележење података и извештавање морају бити установљени за праћење мера које су предузете ради спровођења Директиве, а посебно хијерархије отпада и националних планова за управљање отпадом и да се обезбеди да су прикупљени подаци о називу, адреси, врсти и количини отпада којим се рукује за свако постројење за одлагање опасног отпада.

Директива Савета 99/31/ЕЗ о депонијама отпада

Директива прописује мере, процедуре и смернице за смањивање негативних ефеката на животну средину и ризика по људско здравље који настају услед одлагања отпада. Директивом се уводи класификација депонија, према врсти отпада за коју је намењена на депоније за опасан, неопасан и инертан отпад, забрањује се депоновање појединих врста опасног отпада, течних отпада и гума, захтева обавеза претретмана отпада пре депоновања. Директива Савета 2000/76/ЕЕЗ о сагоревању отпада.

Директива прописује граничне услове емисије загађујућих материја у ваздух, води и на земљиште из постројења за уклањање свих типова отпадног материјала сагоревањем или ко-сагоревањем. Директива има посебан значај за отварање могућности коришћења отпадних материја у различитим постројењима као енергената, тј. у случајевима ко-сагоревања отпадних материја (цементаре, енергене).

Директива Савета 94/62/ЕЗ о амбалажи и амбалажном отпаду.

Директива 94/62/ЕЗ имплементира стратегију ЕУ о отпаду од амбалаже. Она има за циљ да хармонизује националне мере за управљање отпадом од амбалаже, да минимизира утицаје отпада од амбалаже на животну средину. Директива:

- Прописује да се спречава стварање амбалажног отпада, поновно употребљава амбалажа и минимизира крајње одлагање таквог отпада;
- Прописује да се врши прерада, рециклажа и енергетско спаљивање као и органска рециклажа и одлагање;
- Прописује да се установи систем гаранција за повраћај употребљене амбалаже и/или амбалажног папира;
- Директива захтева од земаља чланица да успоставе системе за враћање, прикупљање и коришћење амбалаже. Успостављени национални системи морају да омогуће свакој земљи да испуни зацртане циљеве од 50-65% искоришћења целокупне масе отпада од амбалаже. Директивом се установљава минимални степен рециклаже за амбалажу од 15%. Установљени циљеви као што су искоришћење и рециклажа треба да буду достигнути у року од пет година од усвајања и имплементације законодавства земаља чланица. Један од битнијих елемената ове Директиве је промовисање "одговорности произвођача".

Директива Савета 91/157/ЕЕЗ о батеријама и акумулаторима који садрже опасне супстанце.

Директива је резултат напора ЕУ да смањи загађења тешким металима који се користе у производњи батерија и акумулатора. Директива налаже искоришћење и контролисано одлагање утрошених батерија и акумулатора који садрже одређене количине живе, кадмијума и олова, и прописује да се уведу мере за контролу одлагања потрошених батерија и акумулатора који садрже опасне супстанце и да се уведу забране пласирања на тржиште одређених врста батерија и акумулатора.

Директива се односи на батерије и акумулаторе који садрже:

- више од 25 мг живе по ћелији, осим алкалних магнезијумских батерија (ово се односи на батерије са оксидима живе за слушне апарате, пејсмејкере и фотографску опрему),
- више од 0,025% кадмијума по маси, као што су батерије за вишекратно пуњење (никл кадмијумске),
- више од 0,4% олова по маси (углавном аутомобилски оловни акумулатори) алкалне магнезијумске батерије које садрже више од 0,025% живе по маси (батерије за општу употребу као што су дуготрајне Duracell, БАТА итд).

- **Директива Савета 75/439/ЕЕЗ о одлагању отпадних уља**

Директива има за циљ успостављање хармонизованог система сакупљања, третмана, складиштења и одлагања отпадних уља, без штетности по животну средину тако што се:

- забрањује поступање са употребљеним уљима које изазива загађивање атмосфере изнад границе утврђене прописима;
- захтева обезбеђивање сигурног и ефикасног система прикупљања, третмана, складиштења и одлагања отпадног уља;
- забрањује бацање употребљених уља у све површинске и подземне воде и канализацију, системе за дренажу;
- забрањује одлагање/и/или бацање употребљених уља чије је дејство штетно за земљиште, и свако неконтролисано бацање отпада (талога) који настаје у поступку обраде употребљених уља (за поновно коришћење, регенерацију, спаљивање);
- успоставља систем дозвола за постројења која врше третман и одлагање отпадних уља које издају надлежни национални органи у Земљама чланица;

- највиши приоритет се даје регенерацији отпадних уља (где технички, економски, и организациони услови допуштају), затим спаљивању уз искоришћење енергије, а најмањи њиховој деструкцији или контролисаном складиштењу, које се могу применити само у екстремним случајевима. Регенерисана уља не смеју да садрже више од 50 ppm PCB/PCST.

- **Директива Савета 2000/53/ЕЗ о истрошеним возилима**

Циљ Директиве је дефинисање начина поступања са старим и ислуженим возилима и горње старосне границе возила. У складу са овом Директивом, захтева се да се:

- успостави систем вођења података о набавкама нових возила и броју, врсти постојећих возила - успостави систем сакупљања возила која су предвиђена за отпис, као и делова возила која се замењују, а према врсти материјала од којих су ти делови израђени,

- обезбеди систем за разградњу возила у циљу сакупљања рециклабилних материјала, или ако то није у могућности да обезбеди систем за одношење и правилно уклањање ове врсте отпада,

- по успостављању тржишта секундарних сировина обезбеди службу која би вршила њихову продају, - обезбеди да руковање деловима возила који спадају у групу опасног отпада буде у складу са домаћим и иностраним прописима везаним за управљање опасним отпадом,

- податке о сакупљеним возилима, рециклабилним материјалима и опасном отпаду из тих возила редовно доставља надлежним институцијама.

- **Директива 91/689/ЕЕЗ о опасном отпаду која замењује 78/319/ЕЕЗ о отровним и опасним отпадима**

Директива о опасном отпаду допуњује основну директиву и формулише јединствену дефиницију опасног отпада, прописује строге захтеве за руковање и депоновање опасног отпада, узимајући у обзир посебну природу таквог отпада .

Директивом је законски регулисано третирање опасног отпада којим се одређује Надлежни орган, прописују све потребне мере за руковање опасним отпадом које подразумевају акцију повраћаја, рециклаже, третмана одлагања и транспорта како би се забранило неконтролисано, одбацивање или одлагање опасног отпада и њихов неконтролисан превоз.

Овом директивом обезбеђује се да је опасан отпад идентификован и класификован у складу са Листом (94/904/ЕЕЗ), такође се осигурава да не дође до мешања различитих категорија опасног отпада и да опасан отпад не буде помешан са неопасним отпадом, да се прате неопходне мере за очување здравља људи и животне средине. Свака институција или извођач који спроводи операцију одлагања мора обезбедити дозволу. Ово се примењује такође и у случају рада који може водити и искоришћењу отпада. Међутим, захтев за дозволу може бити избегнут уколико је метод искоришћења такав да не постоји опасност по здравље људи и животну средину или уколико је земља чланица усвојила опште мере које постављају услове за разне методе искоришћења. Институције које спровode операције одлагања или поновног коришћења опасног отпада су предмет периодичних инспекција. Транспортери, произвођачи и институције чувају извештаје о својим активностима и обезбеђују да су те информације расположиве за надлежне органе које одређује свака држава. Земље чланице израђују и објављују планове за управљање опасним отпадом и извештавају Комисију ЕУ о мерама које предузимају за спровођење Директиве.

- **Директива 84/631/ЕЕЗ о надзору и контроли у заједници прекограничног преноса опасних отпада**

Овом Директивом се захтева :

- подешавање примењених поступака који се односе на слање нотификације у случају да власник опасног отпада намерава да га транспортује преко границе у другу државу;

- да се мора спровести ревизија садржаја прописаног пратећег документа;

- обезбеђење посебних услова који се односе на паковање и означавање;

- прописивање упутстава која треба да буду примењена у случају било које опасности или акцидента.

- **Директива 89/369/ЕЕЗ о редукцији загађења из нових градских постројења за спаљивање отпада и 89/429/ЕЕЗ о редукцији загађења из постојећих градских постројења за спаљивање отпада**

Овом Директивом се захтева примена граничних вредности емисије за посебне врсте загађујућих материја и испуњење захтева за инсинерацију регулисаних овом директивом.

- **Директива 2002/96 о отпаду од електричне и електронске опреме**

Циљ Директиве (2000/96/ЕЗ) која третира електронску и електричну опрему је да промовише поновно коришћење, рециклажу и друге форме повраћаја електронског и електричног отпада у циљу редуковања количине овог отпада и заштите животне средине. Директивом се захтева да се:

- Утврди начин сакупљања и третмана електронске и електричне опреме

- Утврди алтернативан третман за велике количине рециклабилног материјала из третмана ове опреме
Директива се односи на следеће категорије електричних и електронских уређаја:

- Кућни уређаји, електронска и телекомуникациона опрема, потрошачка опрема

- Опрема за осветљење, флуоресцентне лампе

- Електрични и електронски алат

- Играчке

- Медицинска опрема

- Инструменти за мониторинг и контролу;

- Аутоматски распршивачи.

Директивом се захтева да се морају успоставити системи за сакупљање односно да дистрибутери и имаоци електричне и електронске опреме треба да преузму овакву опрему од домаћинства без тражења накнаде.

Чланице ЕУ морају да обезбеде да дистрибутери који достављају нове производе, у својој понуди новог производа нуде опрему која је без контаминаната. Чланице такође морају обезбедити да је отпадна електрична и електронска опрема транспортована у регистровано постројење за третман.

Такође овом директивом се дефинишу услови за поступање са флуоресцентним лампама које садрже живу и методологија за поступање са њима с обзиром да се оне третирају као опасан отпад.

- **Директива 96/59/ЕЗ о одлагању РСВ И РСТ**

Директива Савета 96/59/ЕЗ има за циљ да дефинише начин поступања и елиминације полихлорованих бифенила (РСВ) и полихлорованих терфенила (РСТ) и деконтаминацију опреме у којој су се налазили као и начин одлагања опреме која је загађена са РСВ а није извршена њена деконтаминација.

Директива дефинише:

Под РСВ се подразумевају:

полихлоровани бифенили, полихлоровани терфенили, монометил-тетрахлор-дифенил-метан, монометил-дихлор-дифенил-метан, монометил-дибром-дифенил-метан.

Под опремом се подразумева: сва опрема која садржи РСВ или је контаминирана РСВ -ом, а није извршена њена деконтаминација, и ова опрема се сматра опасним отпадом који је загађен са РСВ те се мора коначно одложити или третирати под посебним режимом у лиценцираним постројењима.

Конечан третман и одлагање опреме и материја са РСВ се мора вршити под надзором надлежних органа. Крајњи рок да се престане са коришћењем опреме са РСВ је 2010. година. Надлежни орган прописује услове и издаје посебне дозволе за постројења која служе за третман или одлагање или привремено складиштење материја и опреме загађене РСВ

Замењени РСВ се мора одложити или подвргнути неком третману.

- **Директива 96/61/ЕЕЗ о интегралној превенцији и контроли загађења**

Директива 96/61/ЕЕЗ о интегралној превенцији и контроли загађивања (Integrated Pollution Prevention and Control - IPPC) примењује се на индустријска и друга постројења и активности које су класификоване према нивоу загађивања и ризику који те активности могу имати по здравље људи и животну средину.

У области управљања отпадом то су:

- постројења намењена за одлагање или поновно искоришћење опасног отпада, укључујући и отпадно уље, са капацитетом који прелази 10 тона дневно;
- постројења за спаљивање комуналног отпада, чији капацитет прелази 3 тоне на сат;
- постројења за одлагање неопасног отпада, капацитета преко 50 тона на дан;
- депоније које примају више од 10 тона отпада на дан или укупног капацитета који прелази 25.000 тона, искључујући депоније инертног отпада.

Обавезе које произилазе из ове директиве односе се на обавезе постројења да функционишу на такав начин да:

- претходно предузму све заштитне мере против загађења, а нарочито путем примене најбољих доступних техника - не проузрокују било какво знатно загађење;
- избегне настајање отпада;
- енергија користи ефикасно;
- предузму мере за спречавање удеса и њихових последица;
- после престанка активности предузму мере за враћање локације у задовољавајуће стање животне средине.

Такође, утврђене су и обавезе надлежних органа који предузимају мере да:

- ниједно ново постројење не почне са радом ако не добије дозволу;
- постојећа постројења добију дозволу тако што ће обезбедити усклађивање свог рада са прописаним захтевима;
- имају ефикасан и интегрисан приступ поступку издавања дозвола када је у поступак укључен већи број надлежних органа;
- дозволом за рад постројења утврде услове чије испуњење гарантује примену прописаних захтева;
- прати развој најбољих доступних техника и мониторинга;
- учине доступним јавности све податке и резултате којима располажу.

Обавезе које произилазе из ове директиве односе се на обавезе постројења да функционишу на такав начин да:

- претходно предузму све заштитне мере против загађења, а нарочито путем примене најбољих доступних техника - не проузрокују било какво знатно загађење;
- избегне настајање отпада;

- енергија користи ефикасно;
- предузму мере за спречавање удеса и њихових последица;
- после престанка активности предузму мере за враћање локације у задовољавајуће стање животне средине.

Такође, утврђене су и обавезе надлежних органа који предузимају мере да:

- ниједно ново постројење не почне са радом ако не добије дозволу;
- постојећа постројења добију дозволу тако што ће обезбедити усклађивање свог рада са прописаним захтевима;
- имају ефикасан и интегрисан приступ поступку издавања дозвола када је у поступак укључен већи број надлежних органа;
- дозволом за рад постројења утврде услове чије испуњење гарантује примену прописаних захтева;
- прати развој најбољих доступних техника и мониторинга;
- учине доступним јавности све податке и резултате којима располажу.

- **Директива 97/11/ЕЗ којом се мења и допуњује Директива 87/337/ЕЕЗ о процени утицаја одређених јавних и приватних пројеката на животну средину**

Ова Директива примењује се на процену утицаја на животну средину оних јавних и приватних пројеката који могу имати значајне последице по животну средину. Проценом утицаја на животну средину на одговарајући начин се идентификују, описују и процењују, у околностима сваког појединог случаја и непосредне и посредне последице неког пројекта на:

- људска бића, фауну и флору; земљиште, воду, ваздух, климу и пејзаж;
- материјална добра и културно наслеђе;
- узајамно деловање наведених чинилаца.

У Директиви је дата Листа пројеката од којих се захтева процена утицаја на животну средину.

- **Директива 2001/42/ЕЗ о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину.**

Циљ ове Директиве је постизање високог нивоа заштите животне средине и допринос укључивању фактора битних за животну средину у процес припреме и усвајања планова и програма, ради унапређења одрживог развоја путем обезбеђења да се, у складу са овом Директивом, процена утицаја на животну средину обавља поводом доношења одређених планова и програма код којих постоји могућност значајног утицаја на животну средину.

Процена утицаја на животну средину врши се у случају доношења планова и програма, кад постоји могућност да њихова имплементација изазове знатне последице по животну средину. Под наведеним условима, процена утицаја врши се за све планове и програме:

- који се припремају за пољопривреду, шумарство, рибарство, енергетику, индустрију, саобраћај, управљање одлагањем отпада, управљање водама, телекомуникације, туризам, урбанизам или коришћење земљишта, којима се успоставља оквир за давање дозвола за пројекте будућег развоја, наведене у Анексу I и Анексу II уз Директиву 85/337/ЕЕЗ или за које је, с обзиром на могућност утицаја у средини у којој се реализују, одређено да подлежу процени из Директиве 92/43/ЕЕЗ.

Процена утицаја на животну средину врши се у току припреме плана или програма, пре његовог усвајања или подношења на усвајање у прописаном поступку. Услови садржани у овој Директиви ће се или уклопити у постојеће поступке у државама чланицама који се односе на поступак усвајања планова и програма, или ће се укључити у поступке предвиђене у циљу примене ове Директиве.

3. ТЕРИТОРИЈА ОПШТИНЕ КЛАДОВО

Општина Кладово налази се у источној Србији, у Борском округу, у Тимочкој Крајини. Према Ценсусу 2011. године, на територији општине живи 20.635 становника. Густина насељености износи 33 становника на 1 км² (РЗС Србије, 2011). Општина се налази на крајњем североистоку Србије и последња је тачка на истоку према Бугарској и Румунији, а граничи се и са општинама Неготин и Мајданпек.

Слика. 1. – Карта Кладова

Општина Кладово је најмања општина не само у Борском округу већ и у целој Тимочкој крајини. Површином од 629 км² захвата област Кључ, која је тако названа по великом Дунавском меандру, као и делове Ђердапске клисуре (Пецка бара - Давидовац) и Неготинске крајине (Слатинска река - Милутиновац).

Општина Кладово обухвата 23 насеља, 2 градска са укупно 9.729 становника – Кладово (8.869) и Брза Паланка (860), и 21 сеоско насеље са укупно 10.906 становника (Ценсус 2011): Вајуга (437), Велесница (215), Велика Врбица (792), Велика Каменица (542), Грабовица (685), Давидовац (534), Кладушница (634), Корбово (740), Костол (961), Купузиште (237), Љубичевац (364), Мала Врбица (782), Манастирица (168), Милутиновац (143), Нови Сип (767), Петрово Село (79), Подвршка (981), Река (203), Речица (23), Ртково (827), Текија (792). Индекс броја становника у општини Кладово за период 2011/2002 је веома низак, 87.4. Број домаћинстава износи 7.745 а просечан број чланова по домаћинству износи 2.66 (Ценсус 2011).

Разграната хидрографска мрежа, са Дунавом као највећом и водом најбогатијом реком, равничарско – терасаста терени поред обале Дунава, брдско планински предели са надморском висином од 500 м и клисура Дунава која је једна од најлепших у Европи, Мали и Велики Казан, су најважније географске карактеристике.

Клима је континентална, са жарким, топлим летима са мало падавина, и дуга и хладна зима са снегом од новембра. Ветрови су честа појава, и обично доносе обилне и изненадне падавине. Најзначајније обележје општине Кладово је Национални парк Ђердап.

То је најлепши национални парк у Европи, са најстаријом геолошком историјом и најдужом композитном долином у Европи, са четири клисуре (Голубачка клисура, Госпођин вир, Казанска и Сипска клисура, од којих су три последње на територији општине Кладово), три котлине, са највећом, најдужом и најстаријом воденом пробојницом у Европи у којој је Дунав најдубљи и најужи, највећи природњачки и археолошки музеј у природи Европе, најстарије неолитско насеље настало пре више од 8000 година, итд.

Укупна површина Националног парка износи 636,08 км², а заштитном зоном обухваћено је 939,68 км². Овај парк је резерват терцијарне флоре, вегетације и фауне. На простору парка опстаје преко 1100 биљних врста. Од елемената древне флоре ту су мечја леска, копривић, орах, јоргован, сребрна липа, маклен, медунац, а посебну вредност представљају шумске и жбунасте заједнице.

Најпознатија едемска врста у Ђердапу је ђердапска лала, која постоји само у Ђердапској клисури. На овом простору се такође могу наћи и реликтне врсте фауне као што су медвед, рис, вук, шакал, сури

орао, сова, ушара, црна рода као и мноштво других врста. Утврђење Диана налази се на Каратасу и изграђено је за време цара Трајана у II веку. Диана је била у функцији као фортификациони објекат за чување границе све до VI века.

Административно, привредно и културно средиште општине је град Кладово. Кладово се убраја у старије градове у Подунављу, а настанак насеља се везује за војно цивилни логор који су подигли римљани на граници, познат под именом Занес. Када је логор разорен, Словени су на његовим темељима подигли своје насеље Нови Град чији остаци се налазе непосредно пре уласка у савремени град идући Ђердапском магистралом у правцу од Доњег Милановца ка Кладову. На том месту Турци су, за време владавине Махмуда II у XVI веку, изградили тврђаву Фетислам из две целине, Мали и Велики град, чиме је Нови Град изгубио словенски карактер.

Слика 2. - Приказ положаја општине Кладово у оквиру Борског управног округа

3.1 ПОСЛОВАЊЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА "КОМУНАЛАЦ" КЛАДОВО

ПРОФИЛ

Оснивач: Општина Кладово

Делатност: 3811

Матични број: 07658702

Седиште: Кладово, Дунавски кеј бб

Јавно предузеће "Комуналац" је основано 1991.године, за обављање комуналних делатности, као делатности од општег и локалног интереса и то:

- _ одстрањивање отпадака и смећа, санитарне и сличне активности,
- _ уређивање паркова, зелених и рекреационих површина,
- _ организовање пијаца и вашара,
- _ погребне и пратеће активности,
- _ извођење грађевинских радова на објектима комуналне инфраструктуре.

Основна делатност предузећа је одстрањивање отпадака, смећа, санитарне и сличне активности, шифра 38.11.

Законски оквир за рад и пословање предузећа чине Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса и Закон о комуналним делатностима.

Оснивач предузећа је Скупштина Општине Кладово, а седиште предузећа је у Кладову, Дунавски кеј б.б.(сада 22. Септембар бр. 18).

Предузеће је организовано као јединствена радна и економска целина, са 5 радних јединица, као организационих делова без својства правног лица, и то:

- _ РЈ "Чистоћа и зеленило"
- _ РЈ "Пијаце и вашари"
- _ РЈ "Гробље"
- _ РЈ "Извожење и депоновање смећа"
- _ РЈ "Сектор финансијских,правних и општих послова".

3.2. Мисија, визија, циљеви будућег развоја

Мисија сваког предузећа је да ствара вредност за купца. Ни једна организација која не успева да задовољи своје купце, не може дугорочно да се одржи у конкурентним условима. Корисници су заинтересовани да за дати новац добију реципрочну вредност, за задовољење својих потреба. Од њих пре свега зависи да ли ће бити довољно прихода да се покрију потребе свих заинтересованих страна.

Предузеће својом делатношћу задовољава потребе корисника за квалитетним услугама извожења смећа (у свим МЗ на територији општине Кладово, сем В. Врбице), редовним одржавањем градског зеленила и чишћења улица на територији града Кладова.

Намера предузећа је ефикасно и ефективно пословање у складу са важећим прописима и стандардима. Задатак менаџмента је да стално трага за решењима ка постизању што вишег нивоа задовољења захтева заинтересованих грађана и остваривања баланса међу њима.

ЈП „Комуналац” поуздано, стабилно и у простору и у времену доступно, пружа услугу корисницима, под еколошки најповољнијим условима, уз остваривање високих стандарда из ове области.

Део мисије предузећа и сад и убудуће ће бити:

- Стално унапређење производног процеса, на задовољство корисника и запослених

- Допринос очувању и унапређењу животне средине кроз унапређење процеса ради смањења негативних утицаја на животну средину, уз едукацију запослених, менаџмента и свих заинтересованих грађана.

У будућности, ЈП „Комуналац” би требало да буде модерно организовано предузеће на високо техничко-технолошком нивоу, способно да управља градским комуналним ресурсима.

Изјава о визији – ЈП „Комуналац” Кладово, остварује своју функцију као стабилно предузеће које својим купцима испоручује своје услуге у складу са економским, техничким, технолошким и економским критеријумима одрживог развоја. Визија – је да ЈП „Комуналац” Кладово, постане ефикасно, модерно, организовано предузеће, окренуто пружању квалитетне услуге корисницима у општини, са великим утицајем у региону.

Циљ предузећа – јесте да што је више могуће повећа продуктивност, створи услове да повећа квалитет услуга како би општина и њени грађани били задовољни. То се нарочито односи на повећање еколошке свести код грађана, као и на очување животне средине и одрживи развој.

Визија будућег развоја:

- Побољшан квалитет услуга – као основни приоритет делатности, професионалан и предан вршилац услуга.
- Повећање обима послова у оквиру регистрованих делатности.
- Сопствени пут ка заједничком развоју само одрживе интегрисане комуналне делатности града.

Побољшан квалитет услуга у суштини чине следеће целине: поуздано континуирано извожење смећа, одржаване, обнављане и формирање новог градског зеленила, добра комуникација са свим заинтересованим субјектима, стална сарадња са локалном самоуправом и јавност у раду, али и што већа флексибилност. Корисник услуга треба да постане субјект чији интерес генерише нове идеје, као један од покретача будућег развоја.

Да би се то остварило треба да се продуби непосредна, чврста и директна комуникација између Комуналаца и корисника услуге. Кориснику треба омогућити активну улогу у избору услова. То подразумева непрестани рад на усавршавању система.

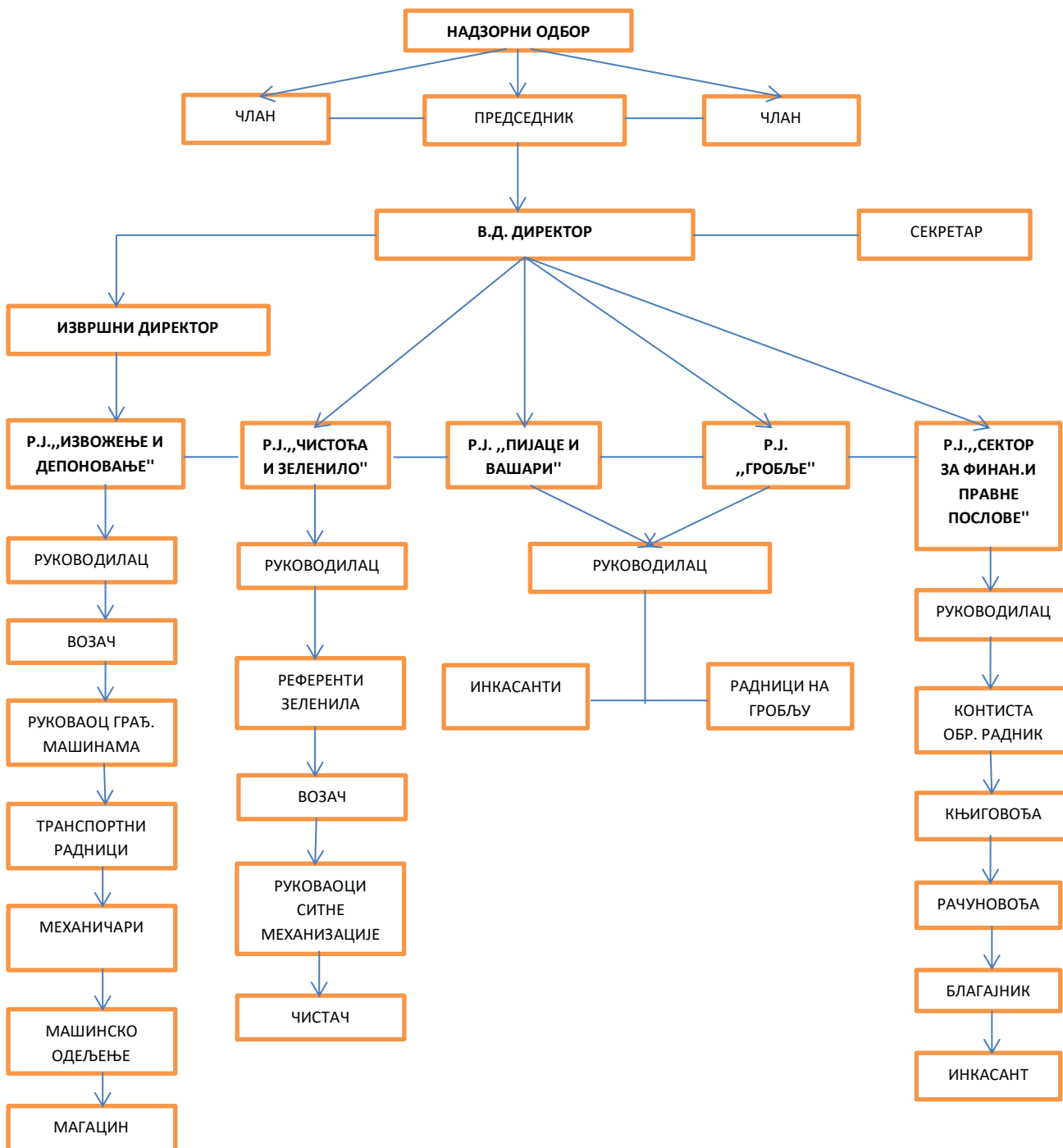
Повећање обима пословања подразумева активност на свим деловима система и пружање помоћи и подршке корисницима услуга за побољшање еколошке ефикасности. У том смислу Комуналац ће успоставити и промовисати службу менаџмента, као носиоца свих ових акција. Истовремено све већа аутоматизација рада постепено преоријентише и на ове послове. Оваква служба треба да буде драгоцен за Комуналац, град и све кориснике комуналних услуга.

Циљеви:

У складу са мисијом и визијом предузећа дефинисани су и генерални циљеви и усмерени на развој квалитета и обима пружања услуга ЈП „Комуналац”.

Генерални циљеви:

Непрекидно снабдевање пројектованом потребном услугом снабдевања; Побољшање оперативне ефикасности; Побољшање квалитета и ефикасности услуга; Покривеност трошкова и цена; Стабилан готовински ток, подизање и одржавање потребног нивоа наплате; Стабилност пословања, развој Предузећа кроз програме институционалног и финансијског реструктурирања; Поштовање принципа одрживог развоја и заштите животне средине и природе, смањење загађења животне средине употребом свих расположивих средстава.

Слика 1. – Шематски распоред Ј.П. „Комуналац“ Кладово

4. ПЛАН РАДА СЛУЖБИ У Ј.П. „КОМУНАЛАЦ”, КЛАДОВО

План укупног прихода ЈП “Комуналац” Кладово за 2019.годину базирао се на следећим факторима:

- специфичности пословања Предузећа,
- анализа тржишта односно стања и тенденција у области пружања комуналних услуга,
- стање капацитета Предузећа,
- план рада Предузећа.

Стопа раста укупног прихода односно појединих прихода у структури укупног прихода одређена је првенствено стањем и тенденцијама на тржишту комуналних услуга, могућностима предузећа у задовољавању комуналних потреба, стварним потребама развоја и могућностима дотирања из буџета.

Средства за промотивну активности не издвајају се као посебна ставка у плану ,али се исте активности свакодневно спроводе у току обављања свакодневних радних послова и задатака кроз контакт са самим корисницима (пријем суграђана, одговори на питања и примедбе и захтеве грађана). Обавеза пословодства у оквиру свакодневних задатака је и креирање слике и представљање предузећа као веома знајајне делатности од општег значаја презентовањем јавности путем гостовања у локалним тв и радио станицама.

За свакодневно обављање делатности постоје услови и капацитети за несметано обављање свих делатности . Одређене препреке превазилазе се кроз додатно залагање радника и оптималнији распоред извршења и приоритетних послова у одређеним временским условима .

ЈП „Комуналац,, поседује :

_ земљиште (гробље 01.80 ха , зелена пијаца и паркови 02.20 ха);

_ објекте (кп 4075/1 Кладово површине 2797м²), које користи као машинску и електро радионицу и радионицу за поправку возила;

_ возила (камиони за извожење смећа - 6 , теретно возило до 8т);

_ опрему (контејнере 1.1 м3 604 ком. и великих контејнера 4 м3 укупно 15 ком., мрежни контејнери 52 ком.) .

За свакодневно обављање комуналних делатности једино је предузеће из области извожења и депоновања смећа , комуналних услуга и одржавања јавних и зелених површина града у складу са прописима и законским оквирима.Тренутни положај тако рећи монополистички у односу на делатност , и обавезује раднике и пословодство да у континуитету по стандардима и прописима одговорно обављају постављене задатке .

У оквиру редовне делатности, извожење и депоновање смећа, извезе се:

месечно:	4485 контејнера запремине	1,1 м3
	65 контејнер запремине	5.0 м3 и
	297 подземних запремине	4.0 м3

што је на годишњем нивоу: 44.988 контејнера.

Поред редовног одржавања градске депоније, ова радна јединица, по захтеву Месних заједница чисти дивље депоније. Извожење и депоновање смећа се врши и у Месним заједницама Текија, Нови Сип, Давидовац, Кладушница, Костол, Мала Врбица, Љубичевац, Вајуга, Подвршка, Ртково, Велика Каменица, Велесница, Корбово и Милутиновац, Грабовица, Купузиште, Брза Паланка, В.Врбица, Река, тако да су са 2018.годином покривене и преостале Месне заједнице.

У оквиру радне јединице чистоћа и зеленило, поред редовних активности чишћења улица и одржавања зелених површина у граду, планирају се ванредни и сезонски радови.

У редовно чишћење улица по распореду спада:

- Свакодневно чишћење 52.280м2
- Недељно чишћење 19.700м2
- Месечно чишћење 33.580м2
- Чишћење кеја 96.000м2
- Чишћење плаже 300.000м2

Укупна месечна квадратура која се чисти је:

- Дневно: 52.280м2x30дана = 1.568.400м2
- Недељно: 19.700м2x4 недеље = 78.800м2
- Месечно: 33.580м2 = 33.580м2

УКУПНО МЕСЕЧНО : 1.680.780м2

Укупно годишње: 20.169.360м2

Ова радна јединица поред основне делатности, ангажује и учествује у уклањању паса луталица. Те активности се обављају у сарадњи са ЈПП из Београда, одељење Врњачка Бања, која је оспособљена за обављање тих послова. Акције се обављају тромесечно, при чему се ухвати 30-40 паса при свакој акцији, што сматрамо да је мало, али при сазнању грађана да је служба за уклањање паса у граду, долази до склањања паса по двориштима приватних кућа и подрумима зграда, тако да ефикасност није на задовољавајућем нивоу. Предузеће за ове активности издваја око 700.000 динара годишње.

Ова радна јединица је у потпуности физички и технички опремљена да у наредној 2019. Години, квалитетно обавља послове из своје делатности.

У оквиру одржавања зелених површина планира се:

- Кошење:
- Зелене површине и паркови у Новом Насељу 216.000 м2
- Зелене површине у граду 300.000 м2
- Зелене површине у насељу „Песак” 12.000 м2
- Излаз из града јужни према Неготину 47.646 м2
- Излаз из града западни ка Београду 22.080 м2
- Кошење Тврђаве „Фетислам” 220.000 м2

УКУПНО НА ГОДИШЊЕМ НИВОУ: 817.726 м2

Радна јединица чистоћа и зеленило, у зимском периоду поред редовног чишћења, по потреби обављаће чишћење тротоара од снега и леда по дневном распореду. Ценовна стратегија базирана је на основу саме функције и значаја делатности за функционисање свих грађана и креирање опште слике града .

Цене комуналних услуга (погребне услуге , таксе за пијачне и вашарске услуге нису у директној функцији остваривања прихода већ се и формирају на бази утрошеног материјала и радне снаге потребне за покривање цене коштања).

ЈП „Комуналац“ у складу са својом маркетиншком стратегијом, планира да у 2019.год. прошири своју основну делатност, извожење и депоновање смећа, на што већи број корисника у Месним заједницама општине Кладово. Извожење смећа за потребе грађана и привреде, сакупљање и одлагање смећа из стамбених и пословних објеката су у директној зависности остваривања сопствених прихода од којих се очекују економски ефекти.

4.1. АНАЛИЗА ПОСЛОВНОГ ОКРУЖЕЊА

Имајући у виду специфичност послова којим се предузеће бави, као и законске оквире којих има обавезу да се придржава, можемо рећи да се визија предузећа заснива да задржи тренутан обим послова као и да га прошири у складу са законом и могућностима.

Циљ предузећа јесте да што је више могуће повећа продуктивност, створи услове да повећа квалитет услуга како би општина и њени грађани били задовољни. То се нарочито односи на повећање еколошке свести код грађана, као и на очување животне средине и одрживи развој.

4.1.1. Процена ресурса јавног предузећа

ЈП „Комуналац“ располаже сопственим основним средствима за обављање делатности одвожења и депоновања смећа и одржавање зеленила и чишћење улица Ј.П. „Комуналац“, располаже следећом опремом за обављање делатности:

Рб.	Опрема	Јед. мере	Број	Напомена
1.	Камион смећар	ком.	5	Два специјална за пражњење подземних контејнера
2.	ИВЕЦО теретно возило	ком.	2	
3.	Камион подизач	ком.	1	
4.	Булдожер 2тг-80	ком.	1	
5.	Ровокопач	ком.	1	
6.	Трактор	ком.	1	
7.	Самоходне косачице	ком.	3	
8.	ИСАИЛ машина за чишћење улица	ком.	1	
9.	Мултифункционалне косачице	ком.	2	
10.	Усисивач лишћа	ком.	2	
11.	Травокосачице	ком.	6	
12.	Фрезе	ком.	2	
13.	Вучни воз	ком.	1	
14.	И друга ситна механизација	ком.	6	

Ј.П. „Комуналац“, својим активностима првенствено обезбеђује редовно:

- одржавање и одвожење смећа и
- одржавање и чишћење градских површина.
- организовање градских сајмова,
- услуге сахрањивања и
- наплате пијачних такси.

Свим овим активностима Ј.П. „Комуналац“ Кладово, стиче своје приходе, измирује све трошкове пословања, што подразумева трошкове одржавања градске депоније, зараде, накнаде зарада и остала лична примања својих запослених, обавезе према добављачима, обавезе према држави, и годишње је у могућности да након измирења наведених трошкова, од преосталог дела сопствених средстава улаже и у обнављање основних средстава и опреме за рад као и будући развој.

Карактеристика свих ових делатности је да су то делатности од општег интереса, да спадају у комуналне делатности, да може да их обавља само предузеће коме оснивач, у овом случају локална самоуправа, повери обављање делатности, да је за обављање делатности потребно испуњавање одређених услова, односно потребно је обезбедити људство и опрему за вршење делатности.

4.1.2. Запосленост по секторима, одељењима

ЈП „Комуналац” планирани број запослених у 2019. години обезбедиће запошљавањем лица на неодређено или одређено време, сагласно Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и посебним колективним уговором за јавна и јавно комунална предузећа.

Тренутно стање ангажованих службеника, је по динамици и потреби уведено, а све у циљу одрживости у раду, како не би дошло до поремећаја у ЈП „Комуналац” Кладово.

Планирана структура запослених

Редни број	Организациони облик	Број запослених 31.12.2017	Број запослених 31.12.2018	Број запослених 31.12.2019
1.	Менаџмент	2	3	3
2.	Развојно -технички сектор	53	53	53
3.	Одељење економско-рачуноводствених и финансијских послова	6	6	6
4.	Правно, кадровско и опште одељење	1	1	1

Квалификациона структура

Редни број	Опис	Број запослених 31.12.2017	Број запослених 31.12.2018	Број запослених 31.12.2019
1.	ВСС	2	5	5
2.	ВС	5	2	2
3.	ВКВ		4	4
4.	ССС	18	7	7
5.	КВ	1	18	17
6.	ПК		4	4
7.	НК	36	23	23
	УКУПНО:	62	63	62

Старосна структура

Редни број	Опис	Број запослених 31.12.2018	Број запослених 31.12.2019
1.	до 5 година	8	9
2.	5 до 10	8	8
3.	10 до 15	10	9
4.	15 до 20	6	7
5.	20 до 25	9	8
6.	25 до 30	9	8
7.	30 до 35	7	10
8.	Преко 35	5	3
	УКУПНО:	63	62

4.1.3 Идентификација процеса рада

Узимајући у обзир ограничења и контроле које су присутне, карактер имовине, улогу оснивача и шире друштвене заједнице као и утицај потрошача овде се може говорити о врло специфичном положају који се огледа у следећем:

1. Предузеће располаже искључиво са државним капиталом,
2. Имовина се не може отуђити без сагласности оснивача и дирекције за имовину,
3. Набавке добара и услуге подлежу законској процедури,
4. Цене услуга су под контролом оснивача,
5. Односи са оснивачем и потрошачима су регулисани актима које доноси оснивач,
6. Делатност се мора обављати континуирано, ради задовољавања потреба.

А да би се то све постигло, потребна су одређена улагања:

Редни број	Опис		Јединица мере	Износ (дин)
1.	Извожење и депоновање смећа			
	1.1	Редовно одржавање (возила, делова и опреме)		2.000.000
	1.2	Текуће одржавање возила (регистрација, гуме и др.)		1.500.000
	1.3	ХТЗ опрема		600.000
2.	РЈ чистоћа и зеленило			
	2.1	Ситна механизација (косачице, тримери, тракт. косачице)		2.300.000
	2.2	Заштитна хемијска средства (ђубрива, пестициди)		270.000
	2.3	ХТЗ опрема		400.000
	2.4	Набавка ситног инвентара (лопате, колица, метле и др.)		172.000
3.	РЈ гробље			
	3.1	Мешалице за бетон, грађевински алат		
	3.2	Грађевински материјал за зидање гробница и стаза за ново гробље		1.845.000
4.	РЈ сектор финансијских и правних послова			
	4.1	Рачунари	2 ком	150.000
	4.2	Штампачи	2 ком	140.000
			UKUPNO:	9.477.000

4.1.4 Планирана финансијска средства за набавку добара, радова и услуга

Ред.бр.	ПОЗИЦИЈА	Реализација у 2019. (процена)	План 01.01-31.03.2020	План 01.01-30.06.2020	План 01.01-30.09.2020	План 01.01-31.12.2020
	Добра 1					
1.	Машине и опрема	4.670.193	1.375.000	1.375.000	1.375.000	1.375.000
2.	Алат и ситан инвентар	676.915	375.000	375.000	375.000	375.000
3.	Гориво	9.579.257	3.250.000	3.250.000	3.250.000	3.250.000
4.	Остали материјал	3.655.326	1.125.000	1.125.000	1.125.000	1.125.000
5.	Хтз.опрема	307.547	250.000	250.000	250.000	250.000
6.	Ауто гуме	512.000	375.000	375.000	375.000	375.000
7.	Грађевински материјал	1.325.207	450.000	450.000	450.000	450.000
8.	Садни материјал	0	0	370.000	0	0
9.	Зимско одржавање-со	0	300.000	0	0	0
...						
	Укупно добра:	21.026.475	7.125.000	7.570.000	7.200.000	7.200.000
	Услуге 2					
1.	Електр. енергија	697.593	175.000	175.000	175.000	175.000
2.	Поштанска услуга	146.720	37.500	37.500	37.500	37.500
3.	ПТТ услуга	719.184	200.000	200.000	200.000	200.000
4.	Комуналне услуге	46.310	150.000	37.500	37.500	37.500
5.	Регистрација возила	502.620	150.000	150.000	150.000	150.000
6.	Непроизв. услуге	1.813.677	750.000	750.000	750.000	750.000
7.	Осигурање радника	92.928	100.000	0	0	0
8.	Платни промет	163.796	200.000	50.000	50.000	50.000
9.	Трошкови одржавања	1.803.505	750.000	750.000	750.000	750.000
10.	Ост.матер. трошкови	1.221.049	200.000	0	0	0
...						
	Укупно услуге:	7.202.382	2.562.500	2.262.500	2.262.500	2.262.500
	Радови 3					
1.	Асвалт. И санирање путева (асвалт+рад)	0	0	10.000.000	10.000.000	10.000.000
....						
	Укупно радови:			10.000.000	10.000.000	10.000.000
	УКУПНО (1+2+3):	28.228.857	9.687.500	19.832.500	19.462.500	19.462.500

ЈП „Комуналац“ је у свом редовном раду, на основу Одлуке о измени и допуни Одлуке о усклађивању пословања Јавног Предузећа, (заведено под бр.: 514 од 03.12.2019. године), од оснивача добио још две делатности за редован рад (Одлука скупштине општине Кладово бр.: 023-17/2019-I од 14.10.2019.године, сагласност на нове делатности бр.: 023-20/2019-I од 22.11.2019.године и то:

- Служба зоохигијене
- Управљачи јавних путева (општински путеви и улице) и некатегорисаних путева на територији општине Кладово

4.2. Служба зоохигијене

Предузеће ће обављати послове за које је основано у складу са Одлуком о обављању делатности зоохигијене ("Службени лист Кладово", број 11/19). Претежна делатност је прихват паса луталица. Јавно предузеће ЈП „Комуналац“ Кладово, ће у опису послова и задужења на основу Одлуке формирати одељење службе зоохигијене и оно ће обављати: хватање, збрињавање, ветеринарску негу и смештај напуштених и изгубљених животиња у прихватилиште за животиње, послове у оквиру карантина, контролу и смањење популације напуштених паса и мачака и нешкодљиво уклањање лешева животиња са површина јавне намене до објекта за сакупљање, прераду или уништавање отпада животињског порекла и друге активности којима се уређује ветеринарство и добробит животиња.

Делатност

ЈП „Комуналац“ Кладово ће у опису послова и задужења на основу Одлуке и службе зоохигијене, остварити следеће циљеве:

- контрола и смањење популације напуштених паса и мачака на територији Кладова;
- активности у Прихватилишту за животиње и њихово збрињавање у складу са законом;
- реализација активности у области зоохигијене, здравствена заштита животиња кроз развој високих технологија у области дијагностике и лечења;
- примена Закона о добробити животиња (начело универзалности бола, начело бриге о животињама, начело интегралности, начело посвећивање пажње, начело превенције и предострожности и начело одговорности);
- спречавање и сузбијање зооноза-болести која са животиње се преноси на људе и обрнуто;
- едукација и обавештавање власника и држаоца животиње;
- подстицање запошљавања и напредовања стручњака са ветеринаром;
- старање о заштити животне средине, и друге свеобухватне активности ветеринарског и зоохигијенског надзора над животињама.

Мисија

ЈП „Комуналац“ Кладово (у даљем тексту: Јавно предузеће), одељење службе Зоохигијене формирано је на основу Одлуке о измени статута и проширењу делатности рада, бр. 446/2 од 28.10.2019. године.

Темељи за доношење ове Одлуке и формирање одељења службе Зоохигијене су како законско утемељење (члан 46 Закона о ветеринарству, чланова 2. и 3. Закона о комуналним делатностима), тако и потребе да се уреди област о напуштеним животињама и јавним површинама општине Кладово, као и управљање отпадом анималног порекла на територији општине Кладово.

Визија

ЈП „Комуналац“ Кладово, би требало у будућности да управља општинским прихватилиштем за напуштене и изгубљене животиње у коме би се збрињавале напуштене животиње и пружала им се помоћ, налазили им нови власници. Од невластничких би се правиле власничке животиње тј поверавала би се другој брига о њима.

Циљеви

1. ШТО ВЕЋИ БРОЈ ВЛАСНИЧКИХ ПАСА. Још увек постоје на територији општине Кладово -тзв. „власничко-невласнички пси“, а то су пси власника који нису поступили у складу са Законом о ветеринарству и нису своје псе вакцинисали и обележили микрочипом, тако да када им чувају домове и имовину онда су њихови а када повреде или угризу некога не може им се доказати власништво. Овај циљ ће се испунити пописивањем паса на територији општине Кладово, и од горе наведених паса направити власничке али такође уз помоћ и асистенцију других органа у оквиру њихових законских овлашћења (комунална инспекција, ветеринарска републичка инспекција и у случају потребе полиција). У оквиру овог циља је и УКЛАЊАЊЕ напуштених животиња са јавних површина, смештај \ прихватилиште за напуштене и изгубљене животиње или удомљавање. За испуњење ових циљева локална самоуправа мора изградити прихватилиште за напуштене и изгубљене животиње и такође мора да се уради попис паса на територији општине Кладово. Успешност испуњења овог циља је број напуштених животиња на јавним површинама.

2. СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА БОЛЕСТИ И НЕПРИЈАТНИХ МИРИСА насталих одлагњем отпада анималног порекла из месара, рибарница, угинулих малих животиња са пољопривредних газдинстава, угинулих кућних љубимаца. Овакви отпади су се до данас одлагали или бацањем у природу- (реке, потоци, јаруге) или одлагањем у контејнере за одлагање чврстог комуналног отпада. Реализацији овог циља мора предхођи едукација и стално информисање становништва, набавка и постављање посебних контејнера за одлагање анималног отпада.

Мерљивост реализације циља је :

1. обављање послова дезинфекције, дезинсекције и дератизације;
2. консултантске услуге у области здравствене заштите животиња и зоохигијене;
3. сарадња са невладиним удружењима, ловачким и кинолошким и другим сличним организацијама;
4. едукација становништва из области законске регулативе која се бави зоохигијеном у урбаној средини и области управљања отпадом анималног порекла;
5. формирање и управљање карантином за унутрашњи промет животиња. Јавно предузеће поред ових делатности може обављати и друге делатности за које испуњава законом предвиђене услове уз сагласност Оснивача.

4.3. Служба управљача путева

Основна обавеза службе управљача путева и зимског одржавања ЈП „Комуналац“, је усвојена Одлуком о додатим новим делатностима, бр. 446 од 28.10.2019. године, које је оснивач наложио. Наложеним мерама служба ће се бавити изградњом саобраћајница и одржавањем улица и путева на територији општине Кладово у летњим и зимским условима.

У оквиру своје службе врши редовно и периодично одржавање око **69** км градских улица, око **144** км општинских путева, око **56** км путева другог реда са саобраћајном опремом, око **193** км путева у надлежности локалне самоуправе и око **15** путних објеката - мостова.

У сегменту сигнализације, редовним и периодичним одржавањем је обухваћено 2 семафоризованих раскрсница, више од 560 саобраћајних знакова, око 800 м² хоризонталних ознака на улицама и путевима, 195 паркинг места, као и друга саобраћајна опрема и сигнализација на подручју општине Кладово.

Комунална служба одржавања улица и путева на територији општине Кладово обухвата:

- Одржавање путног појаса;
- Одржавање заливног система;
- Набавка и транспорт вертикалне саобраћајне сигнализације;
- Обележавање улица, путева и тротоара хоризонталном сигнализацијом;
- Радови на одржавању јавних површина на територији општине Кладово;
- Одржавање ободних и одводних канала и водотокова у општини Кладово;
- Зимско одржавање путева и улица у општини Кладово;
- Одржавање плаже;
- Одржавање дечијих паркова и мобилијара;
- Набавка, транспорт и монтажа успоривача брзине „лежећи полицајци“;
- Поправка, крпљење општинских путева и улица са асфалтним застором;
- Поправка општинских некатегорисаних путева и улица у насељу у општини Кладово без асфалтног застора;
- Ревитализација атарских путева;
- Друга задужења по налогу оснивача.

5. МОГУЋИ УТИЦАЈИ ПЛАНИРАНОГ КОМПЛЕКСА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Могући утицаји рада ЈП „Комуналац“ Кладово, на животну средину могу настати у току:

Санација и рекултивација постојеће депоније

Под извођењем радова се подразумева градња грађевинских и инфраструктурних објеката на предметној локацији. У току извођења радова може доћи до следећих утицаја на животну средину:

- Повећано оптерећење саобраћајнице услед довоза и одвоза грађевинског материјала;
- Повећање нивоа буке, вибрација и емисије прашкастих материја и издувних гасова, узроковано механизацијом у току ископа, монтаже, довоза и претовара те премештања отпада;
- Оптерећење околине неутрошеним грађевинским материјалом;
- Негативни утицаји на људе ангажоване на извођењу радова који се огледају у тешком физичком раду, изложености прашина, буци и вибрацијама, додиру са депонованим смећем, могућности заразе итд.

Појаве су неминовне, привременог карактера и стварају краткотрајан утицај који је доминантан на самој локацији захвата и без даљњих, трајних последица на околину.

Све ове негативне утицаје могуће је предвидети и смањити израдом Пројекта припремних радова који треба да садржи све мере заштите у току извођења радова. Због близине реке Дунав, посебну пажњу треба посветити мерама заштите од могућег директног или индиректног угрожавања квалитета подземне, а самим тим и површинске воде.

Уређење постојеће депоније повезује се с наставком одлагања отпада на санираној депонији и њеној околини, на којој се планира формирање нових санитарних касета, што ће довести до битног побољшања постојећег стања на подручју одлагања. Оно је неминовно, јер се отпад мора одлагати на законом предвиђени начин.

Слегање тела депоније може да изазове негативне последице током њеног коришћења али и у периоду након њеног затварања.

Рекултивацијом депоније, као последњим поступком затварања депоније и формирањем зелених површина обезбеђује се противерозиона заштита.

5.1. Подаци о количинама отпада

1. Количине сакупљеног отпада по врстама и одложеног на несанитарну депонију у току 2017,2018,2019

	ВРСТЕ ОТПАДА	Количина сакупљеног отпада (т/год)		
		2017.	2018.	2019.
1	Комунални и комерцијални отпад	4.100	5.600	6.072
2	Кабастни отпад	2.0	2.5	3.5
3	Грађевински отпад	/	/	/
4	Отпад из ЗЦ Кладово	0.1	0.15	0.20
	УКУПНО:	4.102,1	5.602,65	6.075,7

2. Количине сакупљеног отпада са јавних површина и одложеног на несанитарну депонију у току 2018. и 2019.године

	ВРСТЕ ОТПАДА	Количина сакупљеног отпада (м ³ /год)	
		2018.	2019.
1	Трава, грање, лишће	20	25
2	Песак,муљ,папир и слично	/	/
	УКУПНО:	20	25

3. Процењене количине сакупљеног и депонованог отпада по типу возила

Ред.бр.	Процењене количине отпада које се сакупљају и депонују по типу возила				
	ВРСТА ВОЗИЛА	ФАП	ВОЛВО	ИВЕЦО	ДРУГО
1	Број тура недељно	/	2	6	10
2	Број тура годишње	/	96	288	480
3	Запремина отпада по тури, (м ³)	/	8	8	8
4	Годишња запремина отпада по возилу, (м ³)	/			
	УКУПНО(м³) :		768	2.304	3.840

4. ПРОЦЕНА МОРФОЛОШКОГ САСТАВА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КЛАДОВО

ФРАКЦИЈЕ	ПРОСЕЧАН УДЕО КОМПОНЕНТИ (%)
Папир и картон	/
Стакло	/
Биоразградиви отпад	70
ПЕТ амбалажа	/
Пластичне кесе	5
Метал-алуминијумске конзерве	/
Грађевински отпад	20
Текстил	/
Остало	5
УКУПНО:	100

Врсте отпада који се стварају радом ЈП „Комуналац“ Кладово :

13 –ОТПАДИ ОД УЉА И ОСТАКА ТЕЧНИХ ГОРИВА (ОСИМ ЈЕСТИВИХ УЉА)

13 02 –отпадна моторна уља, уља за мењаче и подмазивање

13 03 –отпадна уља за изолацију и пренос топлоте

15 –ОТПАД ОД АМБАЛАЖЕ, АПСОРБЕНТИ, КРПЕ ЗА БРИСАЊЕ, ФИЛТЕРСКИ МАТЕРИЈАЛИ И ЗАШТИТНЕ ТКАНИНЕ,АКО НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ СПЕЦИФИЦИРАНО

15 01 –амбалажа (укључујући посебно сакупљену амбалажу у комуналном отпаду)

15 02 –апсорбенти, филтерски материјали, крпе за брисање и заштитна одећа

16 –ОТПАДИ КОЈИ НИСУ ДРУГАЧИЈЕ СПЕЦИФИЦИРАНИ У КАТАЛОГУ

16 01 –отпадна возила из различитих видова транспорта(укључујући механизацију) и отпади настали демонтажом отпадних возила и од одржавања возила

16 02 –отпади од електричне и електронске опреме

16 05 –гасови у боцама под притиском и одбачене хемикалије

16 06 –батерије и акумулатори

17 – ГРАЂЕВИНСКИ ОТПАД И ОТПАД ОД РУШЕЊА (УКЉУЧУЈУЋИ И ИСКОПАНУ ЗЕМЉУ СА КОНТАМИНИРАНИХ ЛОКАЦИЈА)

17 01 –бетон, цигле, цреп и керамика

17 02 –дрво, стакло и пластика

17 04 –метали (укључујући и њихове легуре)

17 06 –изолациони материјали и грађевински материјали који садрже азбест

20 –КОМУНАЛНИ ОТПАДИ (КУЋНИ ОТПАДИ И СЛИЧНИ КОМЕРЦИЈАЛНИ И ИНДУСТРИЈСКИ ОТПАДИ),УКЉУЧУЈУЋИ ОДВОЈЕНО САКУПЉЕНЕ ФРАКЦИЈЕ

20 01 –одвојено сакупљене фракције

20 03 –остали комунални отпади

5.2. Загађење ваздуха

На квалитет ваздуха негативно могу утицати прашина и емисија гасова насталих активношћу на депонији. Највећу опасност по квалитет ваздуха на депонији представља депонијски гас. Правилним избором локације по питању најчешћих струјања ветрова, избегава се негативан утицај аерозагађења на најближа насељена места.

Одређени непријатни мириси ће бити присутни на самој локацији депоније, али употребом заштитне опреме, запослени неће бити угрожени. Изградња и редовна експлоатација санитарне депоније неће имати негативних утицаја на микроклиму локације.

Правилним отварањем и затварањем касета на депонији, површина са које су могући негативни утицаји на ваздух је најмања могућа. Постављањем биотрнова, депонијски гас ће се сакупљати још на телу депоније и контролисано изводити на површину. Спаљивањем на лицу места или употребом у енергетске сврхе, неће се дозволити његово неконтролисано ширење.

Када је у питању ослобађање гасова услед анаеробних процеса, и процеса термичких обрада као и емитовање гасова из тела депоније, треба истаћи да законска регулатива, правилници у погледу захтева квалитета ваздуха и емисија при технолошком процесу обраде отпада прописују граничне и максималне вредности емисија.

На самој депонији се мора вршити правилно управљање квалитетом ваздуха, које се у потпуности огледа у примени најбољих доступних технологија и свих мера у погледу прераде и сакупљања штетних гасова.

Код механичко-биолошког третмана отпада до могућих утицаја на квалитет ваздуха долази током операција просејавања и уситњавања, као и биолошког третмана отпада. Углавном се ради о емисијама прашине у ваздух и непријатним мирисима, што се спречава одвођењем ваздуха на биолошки филтер.

5.3. Загађење вода

На квалитет подземних и површинских вода, негативно може утицати испуштање отпадних вода (техничке отпадне воде настале од прања камиона и опреме, радних и сервисних површина итд, процедурних вода, атмосферски задрљаних вода и санитарних вода).

Све отпадне воде настале у току редовног рада постројења, пре испуштања у реципијент, пречишћаваће се на уређајима за пречишћавање вода до задатог степена, а у складу са водопривредним условима за испуштање у реципијент II класе.

Процедне воде се на санитарним депонијама скупљају са дна депоније системом дренажних цеви и пречишћавају на властитом уређају за пречишћавање отпадних вода. Такође ће се пречишћавати атмосферске воде које долазе у додир са контаминираним површинама, отпадне воде од прања возила, платоа и опреме за сепарацију и санитарно-фекалне отпадне воде. Заштита депоније од водотокова, предвиђена је подизањем одбрамбеног насипа одговарајуће висине.

Предузимањем наведених мера у току рада санитарне депонија неће изазвати негативан утицај на површинске и подземне воде у ближем и ширем окружењу.

Имајући у виду донету законску и подзаконску регулативу, садржај непожељних материја у ефлуенту треба да буде у граници дозвољених количина које се не смеју прекорачити, а дефинисане су Уредбом о граничним вредностима и Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и роковима за њихово достизање, с тим да ће се до истека рока примењивати максималне количине опасних материја прописане Правилником о опасним материјама у водама.

5.4 Загађење земљишта

На квалитет земљишта негативно може утицати испуштање отпадних вода.

Загађење земљишта је локалног карактера. До загађења земљишта може доћи неправилним депоновањем, без примена мера заштите, што уједно доводи и до загађења подземних вода.

Као резултат реализације одлагања комуналног отпада, могући утицај на земљиште је трајна пренамена која настаје изградњом предвиђених објеката и загађења у случају удесних ситуација, неконтролисаног испуштања и неадекватног третмана отпадних вода.

5.5 Комунална бука

Повећање буке на депонији настаје из два извора:

- Саобраћајни ток, возила која транспортују комунални отпад на депонију;
- Рад компактора за сузбијање отпадака и трактора за превоз инертног материјала;

Саобраћајна бука на депонији настаје првенствено као последица рада транспортних возила за отпад. Условљена је карактеристикама возила, бројем возила, меродавном брзином, условима приступног пута и општим условима простирања. Бука као последица рада машина на депонији (компактор и трактор) настаје приликом операције прекривања отпада и депоновања, разастирања и сабијања прекривеног материјала. Укупан ниво буке у току истовременог рада обе машине у некој тачки која се налази на произвољном растојању приказана је у наредној табели.

Табела - Ниво буке у зависности од растојања

Растојање (m)	25	50	75	100	150	200	250
Ниво буке (dB)	85,8	80,9	77,3	74,2	71,4	68,2	66,9

5.6 Утицај на флору и фауну

У фази припреме земљишта за изградњу депоније доћи ће до минималног утицаја на биљни и животињски свет на самој локацији услед уклањања вегетације и уништења природног станишта животиња које га насељавају. При избору локације, вођено је рачуна на њој не постоје угрожене врсте биљног и животињског света. Ефекат је дугорочан, али малог обима.

5.7 Могући утицаји у случају настанка удесне ситуације

Под удесом се подразумевају непланиране ситуације при којима долази до оштећења или уништења обновљивих и необновљивих природних ресурса и штетних утицаја на здравље људи и животну средину.

Вероватноћа настанка удеса се процењује на основу података о догађајима и удесима на истим или сличним објектима код нас и у свету и података добијених идентификацијом опасности.

Удесне ситуације на постројењима ове врсте се дешавају. Одређеним превентивним мерама их је могуће предупредити или свести на најмању могућност, али их није могуће потпуно елиминисати.

У удесне или ванредне ситуације на депонијама сврставамо:

- Пожар изазван спонтаним сагоревањем, непажљивим руковањем или намерним изазивањем;
- Експлозију смеше депонијског гаса и ваздуха,
- Оштећење непропусне ХДПЕ облоге или њене заштите;
- Инфилтрацију процедурних вода у земљиште;
- Нестабилност отпада на депонији;

- Застој у раду услед квара опреме на депонији;
- Кварове на возилима и опреми у радној зони депоније;
- Кварове на возилима у току транспорта отпада;
- Изливање процедурних вода или отпадних вода из постројења за пречишћавање;
- Зачепљење дренажног цевовода за сакупљање процедурних вода;
- Уношење опасног отпада,
- Блокада система за сакупљање биогаза;

Осим пожара и експлозије који могу бити спонтани, али и изазвани људском непажњом, остале ситуације се могу сврстати у удесне ситуације техничке природе које је могуће спречити. На елементарне непогоде као што су земљотрес или поплава такође не можемо утицати, али можемо деловати превентивно и имати спремне планове реаговања у случају да до њих дође.

У удесним ситуацијама – акцидентима на депонији, као што су већи пожари, експлозије, клизање или слегање, долази до значајног угрожавања животне средине, здравља и живота људи.

6 ПРОЦЕНА РИЗИКА И ОПАСНОСТИ У СЛУЧАЈУ НАСТАНКА УДЕСА СА МЕРАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Може се говорити о неколико врста ризика који се могу појавити у фази грађења и експлоатације планираних и предвиђених постројења:

- ризик од удеса који се могу десити у фази извођења радова;
- ризик од удеса који могу настати као последица појаве природних непогода;
- ризик од пожара;
- ризик од хемијског удеса.

6.1. Ризик од удеса у фази извођења радова

Односи се на ситуације које доводе до нежељених и несрећних случајева из домена ризика по здравље радника на градилишту, односно удесног загађивања животне средине из грађевинске механизације. Да би се овај ризик умањио неопходно је спровести низ процедура у домену организације извођења радова.

Стога, на предметној локацији је у току извођења радова забрањено претакање и складиштење нафтних деривата, уља и мазива за грађевинске машине. Такође, потребно је дефинисати етапе реализације извођења радова како би се ризик смањио на најмању могућу меру.

6.2. Ризик од удеса који могу настати као последица појаве природних непогода

Природне катастрофе се не могу предвидети, због чега је при грађењу објеката потребно максимално у обзир узети следеће параметре: сеизмичност тла, стабилност тла, геотехничке карактеристике тла, меродавне падавине и др.

Клизишта настају најчешће као последица елементарних непогода као што су земљотрес или поплава на депонијама где није извршена адекватна припрема терена и где попуњавање депоније није извршено на адекватан начин. У случају појаве клизања на депонији, може доћи до значајног угрожавања животне средине, посебно локација које се налазе изводно од депоније и површинских вода.

6.3. Ризик од пожара

Појаве пожара везане су за приповршинску зону депоновања, тј. зону у којој још увек у шупљинама има довољно кисеоника уз присуство аеробних процеса. Са порастом слојева отпадака, у телу депоније проценат кисеоника се смањује и процеси разлагања одвијају се у анаеробним услова. Тиме се смањује могућност настанка пожара, тј. samozапалење депоније.

У изузетним случајевима, до пожара може доћи и самозапаљењем неких врста отпадака који су неконтролисано стигли на депонију, а такође и природних појава (сунце, муња). Појаве пожара морају се одмах санирати. У случају појаве пожара већих размера, посебно по дубини депоније, мора се вршити гашење одговарајућим средствима и покривање места пожара инертним материјалом.

Својим продуктима пожари спадају у групу површинских извора емисије са често далекосежним последицама како локалног, тако и ширег простора деловања. Поље концентрације штетних материја насталих као продукт сагоревања утиче на просторну расподелу штетних материја у одређеном тренутку времена.

Процена могућег загађења ваздуха у околини пожара укључујеј токсикологију продуката сагоревања, масу гасовитих продуката, топлоту и брзину сагоревања, претпостављено време трајања пожара, карактеристике околног простора, као и временске прилике.

6.4. Ризик од хемијског удеса

Ризик од удеса се процењује на бази вероватноће настанка удеса и обима могућих последица. На основу сагледавања количина и карактеристика свих материја које се допремају на депонију, комплексности постројења, инсталација и објеката, квалитета инсталисане опреме као и расположивих система контроле и заштите, процењује се да је вероватноћа настанка хемијског удеса присутна једнако колико и од пожара и да је његова директна последица. Наиме, продукти сагоревања депонованог смећа представљају смешу опасних и штетних гасова који, зависно од обима пожара, могу угрозити здравље како запослених на депонији, тако и становништва у околини.

Модели за процену распрострања полутаната насталих у пожару треба да буду у стању да симулирају загађење из комбинације тачкастих, линијских и површинских извора. У пракси се најчешће користи Климатолошки дисперзиони модел који препоручује Агенција за заштиту животне средине. Основа модела су једначине о просторној расподели штетних материја на основу којих се процеси дифузије могу представити квантитативно. Математичким моделом се добијају вредности концентрације у појединим тачкама простора. Ове прорачуне је потребно урадити прилико израде студије о процени опасности од удеса.

6.5. Мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја и унапређење стања животне средине

• циљу спречавања, односно смањења утицаја планираних садржаја на чиниоце животне средине потребно је:

- Санитарну депонију одржавати у складу са смерницама и критеријумима дефинисаним Планом;
- Обезбедити спречавање, односно смањење утицаја загађења услед сакупљања, транспорта, отпада у градској средини и приградским насељима, на чиниоце животне средине, као и непосредну околину, применом техничких и технолошких мера за пројектовање, изградњу и пуштање у рад, дефинисане Уредбом о одлагању отпада на депоније, а нарочито: **Заштита тла** спроводи се са циљем спречавања загађења која могу настати као последица изградње и експлоатације планираних садржаја, а подразумева:
  - Дно и бокови депоније биће одложени непропусном HDPE фолијом којом се спречава контакт процедурне воде са земљиштем. На тај начин је спречена његова контаминација, а последично, и контаминација подземних вода.
  - Разношење лаких отпадака по околини, спречава се редовним сабијањем отпадака и њиховим прекривањем инертним материјалом. На тај начин се, истовремено, спречава контакт птица и животиња са остацима хране;
  - Око депоније мора бити постављена ограда одговарајуће висине и густине преплета, како би задржала лаке отпатке ношене ветром;
  - Редовно се мора спроводити дератизација, дезинфекција и дезинсекција
  - Заштитни појас вегетације ће осим мириса, умањити и распрострањање лаких фракција отпада узроковано ветром

Смањење загађења ваздуха се остварује применом следећих мера:

- ограничење прихватања отпада који изазива непријатне мирисе;
- правовремено прекривање отпада на телу депоније;
- ограничавање величине радне зоне на телу депоније
- ефикасно захватање, транспорт и третман биогаза (спаљивање или комерцијална употреба);
- ефикасно одвођење процедурних вода са тела депоније и њихов третман на постројењу за пречишћавање;
- другим техничко-технолошким условима за рад постројења за термички третман отпада, а који су дефинисани Уредбом о врстама отпада за које се врши термички третман ;

Мере заштите од буке подразумевају:

- примену одговарајућих грађевинских и техничких мера заштите од буке при изградњи постројења (звучно-изолацијских грађевинских материјала и сл), којима се обезбеђује да емитована бука не прекорачује прописане граничне вредности у складу са Законом о заштити од буке у животној средини и Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини,
- подизање природне звучне баријере (заштитног зеленог појаса) око санитарне депоније;

Мере заштите подземних и површинских вода

- Облагање дна и бокова депоније HDPE фолијом, спречиће контакт процедурних вода са подземним водама. Процедне воде ће се сакупљати системом дренажних цеви и одводити до уређаја за пречишћавање. Највећи део пречишћене процедурне воде враћаће се на депонију системом рециклинга, а вишак се испушта у канализацију или у природни реципијент;
- Уређаји за пречишћавање отпадних вода морају бити одабрани и димензионисани тако да ефекат пречишћавања одговара захтевима из водопривредних услова;
- Свака попуњена касета се такође прекрива водонепропусном фолијом како би се соречило даље продирање атмосферских вода у тело депоније. На тај начин се количина процедурне воде из затворене касете временом смањује;
- Постављањем пијезометарских бушотина око локације депоније моћи ће се редовно пратити квалитет вода и одступање квалитета од „нултог стања“. На тај начин се може открити евентуално пуцање фолије на дну депоније и спречити удесна ситуација.
- Главним пројектом треба утврдити стање терена на локацији, као и подлогу за пројекат, добити детаљни геодетски снимак подручја. Имајући у виду параметре који су за Идејни пројекат били недоступни, Главним пројектом треба утврдити трасу одбрамбеног насипа на овом подручју.
- Прибављањем података о великим водама као обавезне подлоге Главном пројекту, треба дефинитивно утврдити коту круне око насипа.

6.6. Програм праћења стања животне средине

Заштита животне средине јесте најважнији аспект одрживости санитарних депонија. Нежељени ефекти који могу настати услед неприлагођене градње или управљања депонијом, као и услед неадекватног затварања и рекултивације депоније могу бити вишеструки. Загађење подземне и површинских вода, атмосфере, угрожавање живота и здравља људи, флоре или фауне су најчешће нежељене последице неправилног управљања депонијом. Како би се ови ефекти на време уочили и предупредили, неопходно је организовати систем мониторинга у току оперативне и постоперативне фазе.

Мониторинг на санитарној депонији састоји се из неколико одвојених система. Ту спадају:

- Мониторинг метеоролошких података,
- Мониторинг површинских вода,
- Мониторинг процедурних вода,
- Мониторинг гасова,
- Мониторинг подземних вода,
- Мониторинг слегања тела депоније,
- Мониторинг педолошких и геолошких карактеристика и
- Подаци о саставу и количини долазећег отпада.

6.7. Заштита на раду у погледу услова рада, безбедности и заштите здравља и сигурности запослених

Безбедност и здравље на раду подразумевају остваривање услова рада у којима се предузимају одређене мере и активности у циљу заштите живота и здравља запослених и других лица која на то имају право. Потребно је остварити највиши ниво безбедности и здравља на раду, како би се на најмању могућу меру свеле негативне последице као што су повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом.

На основу Закона о раду, запослени има право на безбедност и заштиту живота и здравља на раду, у складу са законом.

Запослени је дужан да поштује прописе о безбедности и заштити живота и здравља на раду како не би угрозио своју безбедност и здравље, као и безбедност и здравље запослених и других лица. Запослени је дужан да обавести послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду.

6.7.1 Закон о безбедности и здравља на раду

На основу чл. 7. ст. 2. Закона о безбедности и здрављу на раду, донет је сет правилника који се односе на превентивне мере које је послодавац дужан да испуни за безбедност и здравље запослених на радном месту.

Тако, Правилником о превентивним мерама за безбедан и здрав рад на радном месту („Службени гласник РС“, бр. 21/2009), прописани су минимални захтеви које је послодавац дужан да испуни у обезбеђивању примене превентивних мера за безбедан и здрав рад на радном месту.

Уређено је спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду лица која учествују у радним процесима, као и лица која се затекну у радној околини, ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом.

Послодавац је дужан да, приликом организовања рада и радног процеса, обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених као и да за њихову примену обезбеди потребна финансијска средства.

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду обезбеђују се применом савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, и /или њиховог свођења на најмању могућу меру, између осталог, у поступку:

1. пројектовања, изградње, коришћења и одржавања објеката намењених за радне и помоћне просторије, као и објеката намењених за рад на отвореном простору у циљу безбедног одвијања процеса рада;
2. пројектовања, изградње, коришћења и одржавања технолошких процеса рада са свом припадајућом опремом за рад, у циљу безбедног рада запослених и усклађивања хемијских, физичких и биолошких штетности, микроклиме и осветљења на радним местима и у радним и помоћним просторијама са прописаним мерама и нормативима за делатност која се обавља на тим радним местима и у тим радним просторијама;

3. пројектовања, израде, коришћења и одржавања опреме за рад и других средстава која се користе у процесу рада или која су на било који начин повезана са процесом рада, тако да се у току њихове употребе спречава повређивање или оштећење здравља запослених;
4. пројектовања, производње и коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду, чијом се употребом отклањају ризици или опасности који нису могли да буду отклоњени применом одговарајућих превентивних мера;
5. образовања, васпитања и оспособљавања у области безбедности и здравља на раду.

Послодавац је дужан да запосленима да на употребу средства за рад, односно средства и опрему за личну заштиту на раду на којима су примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду и да обезбеди контролу њихове употребе у складу са наменом.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком, има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује послодавац.

Послодавац је дужан да организује послове за безбедност и здравље на раду. Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит.

7. АКЦИОНИ ПЛАН

Мера 1	2020 - 2025. година			
	Активност	Стална	Периодична	Служба
1.	Одржавање путног појаса	X		РЈ чистоћа и зеленило
2.	Одржавање заливног система		X	РЈ чистоћа и зеленило
3.	Набавка и транспорт вертикалне саобраћајне сигнализације		X	РЈ управљање путевима
4.	Обележавање улица, путева и тротоара хоризонталном сигнализацијом		X	РЈ управљање путевима
5.	Радови на одржавању јавних површина на територији општине Кладово	X		РЈ чистоћа и зеленило
6.	Одржавање ободних и одводних канала и водотокова у општини Кладово	X		РЈ чистоћа и зеленило
7.	Зимско одржавање путева и улица у општини Кладово		X	РЈ управљање путевима
8.	Служба зоохигијене	X		РЈ Зоохигијене
9.	Одржавање плаже		X	РЈ чистоћа и зеленило
10.	Одржавање дечијих паркова и мобилијара	X		РЈ чистоћа и зеленило
11.	Набавка, транспорт и монтажа успоривача брзине „лежећи полицајци“		X	РЈ управљање путевима
12.	Поправка, крпљење општинских путева и улица са асфалтним застором	X		РЈ управљање путевима
13.	Поправка општинских некатегорисаних путева и улица у насељу у општини Кладово без асфалтног застора	X		РЈ управљање путевима
14.	Ревитализација атарских путева		X	РЈ управљање путевима
15.	Друга задужења по налогу оснивача	X		Директор ЈП Комуналац/Председник

**8. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА УПРАВЉАЊА
ОТПАДОМ У ПЕРИОДУ ОД 2020. ДО 2024. ГОДИНЕ**

Р.Б.	Специфични циљ	Мере и активности	Рок	Надлежне институције
1.	Проширити и ојачати административне капацитете у области управљања	➤ Јачање административних капацитета за ефикасно спровођење прописа у области управљања отпадом у општинским службама и ЈП	2020 - 2021	Надлежно министарство, Локална самоуправа, ЈП „Комуналац“
		➤ Јачање административних капацитета институција и органа задужених за планирање, издавање дозвола, мониторинг и надзор	2020 - 2021	Надлежно министарство, Локална самоуправа
		➤ Спровођење програма едукације стручних служби у органима општине и ЈП	2020 - 2021	Локална самоуправа
		➤ Спровођење програма едукације генератора отпада	2021 - 2022	Локална самоуправа, ЈП „Комуналац“
		➤ Укључивање приватног сектора у организациону структуру управљања отпадом и могући облици партнерства, укључујући раздвајање појединих делатности – сакупљање и транспорт; третман; одлагање отпада	2016 - 2017	Надлежно министарство, Локална самоуправа, ЈП „Комуналац“

Р.Б.	Специфични циљ	Мере и активности	Рок	Надлежне институције
2.	Развити свест становништва о значају правилног управљања отпадом	➤ Унапређење нивоа комуникације међу институцијама на локалном нивоу и институцијама на локалном и републичком нивоу	2020 - 2021	Надлежно министарство, Локална самоуправа
		➤ Унапређење рада инспекцијских служби кроз побољшање координације општинских и републичких инспекција	2020 - 2021	Надлежно министарство, Локална самоуправа
		➤ Увођење система обавезног евидентирања врста и количина сакупљеног отпада и извештавње стручних служби општине	2020 - 2021	Локална самоуправа
		➤ Едукација становништва о потреби правилног поступања са отпадом, посебно деце и омладине	2020 - 2024	Локална самоуправа
		➤ Спровођење тренинга за чланове организације цивилног друштва	2020 - 2024	Локална самоуправа, ЈП
		➤ Имплементација програма за развијање свести јавности о одвојеном сакупљању отпада и рециклажи	2021 - 2022	Локална самоуправа
		➤ Развијање свести јавности за одвојено сакупљање опасног отпада	2021 - 2022	Локална самоуправа, ЈП

Р.Б.	Специфични циљ	Мере и активности	Рок	Надлежне институције
3.	Проширити и унапредити сакупљање отпада	➤ Развијање свести о кућном компостирању у индивидуалним домаћинствима	2021 - 2022	Локална самоуправа
		➤ Успостављање информационог система и система извештавања о управљању отпадом	2021 - 2023	Локална самоуправа
		➤ Повећати број становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада на 80%	2020 - 2023	Локална самоуправа, ЈП
		➤ Одређивање локација за постављање контејнера	2020 - 2021	Локална самоуправа, ЈП
		➤ Изградња прихватних платоа	2020 - 2022	Локална самоуправа, ЈП
		➤ Модернизација постојеће инфраструктуре за сакупљање и транспорт отпада и набавка колске ваге	2020 - 2024	Локална самоуправа, ЈП
		➤ Сарадња са општинама Борског и Зајечарског округа у поступку успостављања Регионалног система управљања отпадом	2020 - 2021	Локална самоуправа, Регион
		➤ Формирање предузећа за управљање центром за управљање отпадом	2020 - 2021	Локална самоуправа, Регион
		➤ Израда документације Регионалног центра за управљање отпадом	2015 - 2016	Надлежно министарство, Локална самоуправа Регион

Р.Б.	Специфични циљ	Мере и активности	Рок	Надлежне институције
4.	Успоставити систем примарне селекције и рециклаже отпада	➤ Изградња Регионалног центра за управљање Отпадом	2020 - 2024	Надлежно министарство,
		➤ Израда урбанистичк и пројектне документације за изградњу трансфер станице у Кладову	2020 - 2021	Локална самоуправа Регион
		➤ Изградња трансфер станице на територији општине Кладово	2020 - 2022	Локална самоуправа Регион
		➤ Реализација пројекта санације и ремедијације депоније у Кладову	2020 - 2021	Локална самоуправа
		➤ Реализација пројекта Разврставање и привремено складиштење рециклабилног материјала и посебних токова отпада	2020 - 2021	Локална самоуправа
		➤ Санација дивљих депонија – сметлишта	2020 - 2021	Локална самоуправа
		➤ Подршка укључивању области сакупљања отпада	2020 - 2021	Локална самоуправа
		➤ Измена постојећих општинских Одлука	2020 - 2021	Локална самоуправа, ЈП
		➤ Израда Програма примарне селекције отпада	2020 - 2021	Локална самоуправа

Р.Б.	Специфични циљ	Мере и активности	Рок	Надлежне институције
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Дефинисање локација, набавка и постављање контејнера за селективно сакупљање рециклабилног отпада - зелена острва 	2020 - 2021	Локална самоуправа, ЈП
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Набавка и подела кеса за примарну селекцију у деловима града са индивидуалним становањем 	2020 - 2021	Локална самоуправа
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Обезбеђење тржишта за прикупљене рециклабилне компоненте отпада 	2020 - 2021	Локална самоуправа, ЈП
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Развијање компостирања у домаћинствима 	2021 - 2023	Локална самоуправа, ЈП
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Успостављање система одвојеног сакупљања опасног отпада из домаћинства 	2023 - 2025	Локална самоуправа
5.	Успоставити систем управљања посебним токовима отпада	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Обезбеђење услова (подстицајних мера) за успостављање система за управљање посебним токовима отпада у складу са законом 	2020 - 2022	Локална самоуправа
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Успостављање мобилног система сакупљања посебних токова отпада - Одређивање локација у општини за сакупљање посебних токова отпада 	2020 - 2021	Локална самоуправа

9. СОЦИО–ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ

9.1. РАЗВИЈАЊЕ ЈАВНЕ СВЕСТИ

Национална стратегија управљања отпадом у Србији јасно наводи да постоји потреба за развијање јавне свести свих произвођача отпада. Локална власт треба да изради план и спроведе кампање за развијање свести о управљању комуналним отпадом. Свака кампања треба да се фокусира на посебно питање управљања специфичним отпадом (кампања за рециклажу) и треба да се спроведе са имплементацијом регионалног плана управљања отпадом.

Овај облик ће локалној власти омогућити да прати напредак у развоју одрживог јавног понашања у управљању отпадом и развоја модела добре праксе за промену става јавности према смањењу настајања отпада, поновном коришћењу и рециклажи. Локална власт треба да спроведе истраживање применом модела анкетирања “од врата до врата”, да установи основу у односу на коју ће се пратити напредак. Ове кампање ће обезбедити заинтересоване стране које разумеју проблем, предлажу оптимална решења и обезбеђују средства за предузимање акција.

У већини случајева, на почетку кампање, јавна свест се више развија стриктном применом закона, него омогућавањем општих информација. Ту је веома значајна улога инспекција ради кажњавања оних који крше закон. Неопходна је јака повезаност између надлежних за спровођење закона и лица за спровођење кампање.

Упоредо, потребно је вршити едукацију становништва путем средстава јавног информисања, а један од начина едукације становништва јесте да сакупљач отпада на папиру укратко објасни циљ и методе новог начина управљања отпадом и да их дели произвођачима отпада приликом уручивања рачуна за комуналне услуге. На тај начин би грађани сваког месеца добијали обавештење о начину и динамици прикупљања отпада у својој месној заједници.

Локална кампања треба да:

користи све облике медија;

стекне поверење становништва;

буде провокативна;

истиче индивидуалне акције;

користи једноставне циљане поруке;

користи свеобухватне, али једноставне поруке.

Посебна пажња се мора обратити на развијање свести о потреби одрживог управљања опасним отпадом и с тим у вези потреби за изградњом инфраструктуре у виду постројења за складиштење, третман и одлагање.

9.2. УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ

Република Србија је 12.05.2009. године ратификовала Архуску Конвенцију која је усвојена на IV министарској конференцији која је организована у граду Архусу (Данска) 1998. године. Конвенција представља резултат дугогодишњих напора држава региона у области животне средине.

Након ратификације ове конвенције у Републици Србији је створен нови систем заштите животне средине, који се састоји од сета еколошких закона и стварања нових институција и организација које су задужене за заштиту животне средине и примену Архуске конвенције.

Као међународни инструмент заштите животне средине конвенција :

- указује на неопходност да грађани имају приступ информацијама, да имају право да учествују у одлучивању и да имају приступ правосудним органима (ст. 8 Конвенције);
- констатује да побољшан приступ информацијама и учешће јавности доприносе квалитету и бољем спровођењу одлука, популаризацији питања везаних за животну средину и омогућује јавности да изрази своје ставове и забринутост о одређеним питањима (ст. 9 Конвенције);
- поставља као циљ унапређење одговорности и транспарентности одлучивања и јачања подршке јавности у овој области (ст. 10 Конвенције), при чему се транспарентност проглашава пожељном у свим деловима јавне власти (ст. 11 Конвенције);
- указује на потребу да јавност буде упозната са поступком њеног учешћа у одлучивању, да зна да користи тај поступак и да има слободан приступ поступку (ст. 12 Конвенције);
- наглашава улога коју у области животне средине имају грађани појединачно, невладине организације и приватни сектор (ст.13 Конвенције).

Основни концепт у области учешћа јавности садржан је у одредби Закона о заштити животне средине која одређује да свако има право :

- да буде обавештен о стању животне средине;
- да учествује у оиступку доношења одлука чије би спровођење могло да утиче на животну средину.

10. МОНИТОРИНГ

Мониторинг и ревизија су основни делови процеса имплементације система управљања отпадом. Мониторинг ће одредити да ли су акције из Плана управљања отпадом постигнуте, односно да ли су реализоване у складу са принципима националне стратегије управљања отпадом.

Годишњи извештај о имплементацији плана треба да буде достављан одговарајућим телима у општини, са кратким приказом развојног плана за наредну годину. На тај начин ће се обезбедити да План управљања отпадом остане актуелан. План управљања отпадом доноси се за период од десет година, а поново се разматра сваких пет година, и по потреби ревидира и доноси за наредних десет година.

Циљ поновног разматрања и ревидовања је провера најбољих прихватљивих опција за животну средину зависно од социјалног, економског, технолошког и институционалног развоја, који треба да доведе до побољшања начина поступања са отпадом.

Да би се осигурало да План управљања отпадом постане стварност, основно је праћење и извештавање о његовој имплементацији. Широки обим заинтересованих страна има кључну улогу не само у имплементацији плана, већ и у мониторингу и извештавању о учињеном напретку и одржавању партнерства које је било у средишту развоја до данас.

Предложени индикатори стања ће створити стратешки оквир за мониторинг заједно са идентификованим изворима информација који могу бити коришћени за прикупљање годишњих података за потребе извештавања:

- количине отпада морају бити познате за ефективно даље планирање (сакупљен, третиран и одложен отпад);
- праћење третмана отпада према индикативним количинама успостављеним према Плану управљања отпадом;
- продукција отпада и категоризација.

11. ЗАКЉУЧАК

Локални план управљања отпадом је стратешки документ који треба да представља основу за успостављање одрживог система управљања отпадом у општини Кладово.

Успостављање одрживог система управљања отпадом представља један од најкомплекснијих проблема у домену заштите животне средине уопште.

Конкретно, систем управљања отпадом у општини Кладово је дефинисан регионалним системом управљања отпадом, насталим договором општина Борског и Зајечарског округа да заједно уреде проблем управљања отпадом, на првом месту, изградњом регионалне санитарне депоније на коју ће се након њене изградње, одлагати отпад генерисан у свакој од ових општина појединачно.

Притом, свака од њих остаће одговорна за успостављање, одржавање и унапређење система управљања отпадом на локалном нивоу, што је у случају општине Кладово поверено Јавном предузећу „Комуналац“ из Кладова, чији је оснивач Скупштина општине Кладово. Такође, свака од општина има обавезу да реши проблем затварања, уклањања и/или санирања, не санитарне локалне депоније и дивљих сметлишта.

Пројекат регионалне депоније у Зајечару још увек је у фази ЈПП-а, будући да се чека добијање неопходних дозвола и сагласности. Након изградње, сва јавна комунална предузећа општина региона имаће уговорну обавезу да отпад са страним партнером, јер се одабрао модел ЈПП-а, генерисан на територијама својих општина транспортују и депонују, само и искључиво, на регионалну депонију.

Поред наведеног, може се рећи да је неопходно јачање и унапређивање ефикасности рада јавног предузећа, обезбеђивање финансијских средстава за подршку стварању и унапређењу одрживог система управљања отпадом на локалном нивоу, уз проналажење одређене активности која би општинском комуналном предузећу била дата као јединствена и свеобухватна на нивоу целог региона (као и другим општинама региона), али и јачање и унапређивање надлежних органа и организација у систему спровођења прописаних норми, инспекцијском надзору и контроли.

Да би будући организациони регионални систем функционисао, када су конкретне активности у питању, неопходно је следеће:

- престанак одлагања сакупљеног отпада на локалну несанитарну депонију у Кладову;
- затварање и санација локалне несанитарне депоније у Кладову, у складу са пројектном документацијом;
- поштовање регионалног система управљања отпадом, у смислу одлагања отпада генерисаног на територији општине Кладово само и увек на регионалној депонији, како би регионални систем управљања могао да опстане а сходно потписаном Споразуму и прихваћеним обавезама;
- измиривање дуговања према правном лицу на основу ЈПП-а, које ће се бавити управљањем регионалне депоније у складу са преузетим обавезама.

Да би се омогућила и олакшала реализација планираних активности, неопходно је унапредити систем управљања отпадом на локалном нивоу, а на првом месту, успоставити систем примарне селекције отпада и издвајање рециклабилних компонената (ПЕТ амбалажа, стакло, алуминијумске лименке, папир и картон). Увођењем примарне селекције би се, на најисплативији могући начин, смањила количина отпада коју је потребно транспортовати и одложити на депонију. Ситуација на терену је показала да рециклабилних компонената има довољно да се може очекивати значајно смањење, првенствено, запремине али и масе комуналног отпада, као и остварење извесне добити.

Упоредо са наведеним активностима треба реализовати програме и кампање за развијање јавне свести. У планском периоду треба реализовати модел који ће омогућити проширење обухвата сакупљања отпада са досадашњих 59% од укупног броја становника у земљи на 100%.

Ако се узме у обзир количина биоразградивог отпада која се генерише на територији општине Кладово планира се увођење појединачних компостана мање запремине у систем управљања отпадом, али и разматрање могућности за организовањем централизованог компостирања на нивоу општине о чему би требало направити детаљну студију и анализу оправданости.

У планском периоду треба размотрити могућност увођења одређених мера којима би се унапредио систем наплате и потраживања, при чему се мисли како на казнену политику тако и на одобравање попушта за кориснике који редовно измирују своје обавезе и сличне промотивне акције од стране комуналне делатности.

Након усвајања овог плана, неопходно је донети одговарајуће општинске прописе, изградити посебне програме како би се убрзала његова реализација.

У складу са Законом о управљању отпадом постоји обавеза да се овај план поново размотри након пет година.

12. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ ПЛАНА

Скупштина јединице локалне самоуправе доноси локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са Стратегијом, на основу члана 13. Закона о управљању отпадом („Сл. Гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. Закон).

Локални план управљања отпадом припрема служба јединице локалне самоуправе надлежна за послове управљања отпадом, на основу члана 13. и 20. Закона о управљању отпадом („Сл. Гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон), доноси се за период од 10 година, а поново се разматра сваких пет година, и по потреби ревидира и доноси за наредних 10 година.

На основу члана 20. Закона о управљању отпадом („Сл. Гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон), јединица локалне самоуправе, доноси локални план управљања отпадом, обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу, и сматрају се повереним пословима.

Локални план управљања отпадом, мора да буде усаглашен са Националним планом и доставља се министарству у року од 30 дана од дана доношења.

Доношење Плана управљања отпадом, ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу општине Кладово“.

У Кладову, 05.10.2020. године

Број : 352-103/2020-I

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ КЛАДОВО

Секретар
Бранислав Јордачевић

Председник
Драган Максимовић